БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 53 (7083)
МАРТЫН 4
ПЯТНИЦА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Физкультура ба спортдо хүн зониие олоорнь хабаадуулая

Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ физкультура ба спорт угаа ехэ үүргэ дүүргэдэг байна. Тиимэ хадань манай түрэл Коммунистическэ парти болон Советскэ правительство энэ асуудалда онсо анхаралаа хандуулдаг.

Спортивна хүдэлмэридэ хаа хаанагүй олониитэ ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Манай орондо физкультура ба спорт үнэхөөрөө арадай болонхой. Һүүлэй жэлнүүдтэ советскэ спортсменүүд уласхоорондын болон Союз дотороо үнгэрэгдэһэн элдэб мүрысөөнүүдтэ олон илалтануудые туйлажа, улам дээшэлжэ байһан мэргэжэл шадабаряа элеэр харуулһан байна.

Манай республикын городууд ба хүдөө нютагуудай арад зон, илангаяа залуушуул спортивна хүдэлмэридэ олоороо хабаадалсана. Профсоюзна ба эмхи зургаануудай һайндуранай спортивна обществонуудта мүнөө үедэ хэдэн мянгаад физкультурнигууд тоологдоно. Тэдэнэрэй спортивна мэргэжэл жэлһээ жэл бүри дээшэлжэ, түрүү һуурини түлөө болодог мүрысөөнүүдтэ хабаадагшадай тоо улам олошорно. Илангаяа залуушуулай дундаһаа шадамар физкультурнигууд урган гараа.

Энэ жэлэй үбэлэй спортивна сезон нёдондонойхидо орходоо нилээд эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. Городууд болон хүдөө нютагуудаар үнгэргэгдэһэн элдэб спортивна хэмжээ-ябуулгануудта үргэн ниитэ ажалшадай үмэнэһөө хүн зон олоороо хабаадалсана. Санаар болон гүйлтэй үедэ үнгэргэгдэдэг бусадшье мүрысөөнүүдтэ амжалтанууд туйлагдаһан, мүн тэрээндэ хабаадагшад мэргэжэл шадабаряа бүри дээшэлүүлһэн байна. Республикын элитэ гүйгшад нүхэд Аненков, Харитонов («Искра» общество), Елизова, Соловьева («Спартак»), Михних ба бусад үбэлэй спортивна сезониие һайнаар үнгэргөө. Тэрэшэлэн колхозууд болон совхозуудай, мүн эмхи зургаануудай, предприятинуудай дэргэдэхи һайн дуранай обществонууд спортивна хүдэлмэриие бодотоор эрхилхэ хэрэгтэ зарим тэды амжалтануудые туйлаһан байна.

Гэбэшье, физкультурна коллективүүдэй, спортивна обществонуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутуу дундануудай бии байна. Тэдэнэй нэгэниинь юуб гэхэдэ, зарим спортивна обществонууд, городской ба аймагуудай физкультура ба спортын комитедүүд элдэб спортивна секцинүүдэй хүдэлмэриие һулаар эмхидхэнэ. Тэдэ секцинүүдтэ залуушуулые улам олоор хабаадуулжа мүрысөөнүүдые үнгэргэжэ байхын орондо, минил ганса нэгэн спортсменүүдые бэлэдхэлээр хүдэлмэреэ хизаарладаг байна. Иимэ дутагдалнууд Прибайкальска, Заигрэйн, Бичурын аймагуудай физкультура ба спортын комитедүүдэй хүдэлмэридэ үзэгдэнэ. Зарим комсомольско организацинууд спортивна хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа бодото анхаралаа табинагүй. Шэлэй механизированнэ заводой, мяха-консервын комбинадай комсомольско организацинууд энэ талаар илангаяа ехэ дутагдалнуудтай. Тэндэхид мүрысөөндэ хабаадалсаха хүнүүдые томилоод лэ бүхы хүдэлмэреэ хизаарладаг заншалтай.

Мүн республикын дээдэ, дунда зарим һургуулинуудта физкультурна хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Физкультура ба спорт илангаяа залуу үетэниие зүбөөр, коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ үүргэтэй. Энээниие мэдэжэ байгаад зарим һургуулинуудай дэргэдэхи комсомольско организацинууд, багшанар физкультурна хүдэлмэриие хэрэгсээдэггүй байна. Имагтал иимэ ушарһаа Улан-Удэ городой № 33, 65, 68 һургуулинуудта, мүн тэрэшэлэн Сэлэнгын, Мухаршэбэрэй аймагуудай зарим һургуулинуудта спортивна хүдэлмэри һурагшадай дунда тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Манай зол жаргалта залуу үетэн ажал хүдэлмэриингөө һүүлээр аятай зохидоор амарха, сүлөөтэй сагаа сэнгэлиг хүхюунээр үнгэргэхэ, санаар ябаха, конькигаар һолжорхо, элдэб наада эмхидхэхэ ямар ехэ хүсэл зоригтой байдаг гээшэб! Энэ хүсэл эрмэлзэлгыень халуунаар дэмжэхэ, тэдэнэй эрилтые дүүрэнээр хангаха гээшэ спортивна, комсомольско организацинуудай нэгэ уялгань болоно. Партийна болон комсомольско организацинууд энэ шухала асуудалда хайша хэрэгээр хандаха ёһогүй. Физкультурна коллективүүдэй, спортивна обществонуудай хүдэлмэриие ходоо хинан шалгажа байха хэрэгтэй.

Мүнөө дулаан болохо, хабар-зунай спортивна сезоной эхилхэ болзорынь ойротожо байна. Энээндэ эмхитэйгээр бэлэдхэхэ, зунай спортивна хэмжээ-ябуулгануудые һайнаар ябуулхын тула бүхы хэрэгсэлнүүдые, зохихо материальна база эртэнһээ түхеэрхэ шухала. Ушар юуб гэхэдэ, үнгэрһэн зунай спортивна сезониие зарим коллективүүд муу бэлэдхэлтэйгээр угтаһан дээрэһээ, энэ хүдэлмэриие бүхэли сезон соо һулаар ябуулһан байна. Тэрэ алдуунуудһаа тобшолол хэжэ, ерэхэ зунай спортивна сезониие бэлэдхэл түгэлдэрөөр угтаха хэрэгтэй.

Зунай спортивна сезондо бэлэдхэхэ асуудалда Бурмонкоопсоюз ба спортивна хэрэгсэлэй зүйлнүүдые худалдадаг магазинууд бага бэшэ үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Спортивна хэрэгсэлнүүдые элбэгээр, саг соонь асаржа наймаалха шухала.

Ажалшадай дунда физкультурна хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулхын тула аймгүйсэдкомууд ба городской Соведүүдэй гүйсэдкомууд бодото хэмжээнүүдые хараалха ба тэрэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ уялгатай.

Барилгын материалнууд хүдөө нютагуудта ехээр үйлэдбэрилэгдэдэг болохонь

СССР-эй олзоборилгын кооперацинуудай Совет колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудта хэрэглэгдэхэ барилгын материалнуудые ехээр үйлэдбэрилдэг болобо. Хирпиисэ үйлэдбэрилхэ 150 завод энэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдаха ёһотой юм. Тэдэ заводууд РСФСР-эй, Украинын, Белоруссии, Дунда Азиин республикануудай хүдөө нютагуудта баригдажа байна. Казахска ССР-тэ 25 завод баригдаха байна. Эдэ предприятинууд шэнэ ба боро газар ашаглаха районуудтахи гэр байра барилгада зорюулан жэл бүри 60 миллионһоо үсөөн бэшэ хирпиисэ бүтээн гаргаха юм.

Гэр хушадаг черепицэ үйлэдбэрилгэ хоёр хахад дахинһаа ехэ болохо байна. Тиимэ черепицэ үйлэдбэрилгын тулада тусхай цехүүд баригдана. Ракушечник, известняк, туф, хулһа, мүн нютагай бусад түүхэй эдүүдые барилгын материал болгон хэрэглэхын тулада ехэ анхарал хандуулагдана.

Олзоборилгын кооперацинуудай предприятинууд керамическа плиткэнүүд болон хушалгын толь ехээр үйлэдбэрилдэг болоно байна. Хүдөөгэй барилгада хэрэглэгдэхэ шлакоблогуудые, мүн бусад детальнуудые үйлэдбэрилгэ 3—4 дахин ехэ болохо юм.

Хирпиисэ үйлэдбэрилгын технологи һайжаржа байна. Предприятинуудта һүүлэй үедэ хирпиисэ бүтээдэг табан зуугаад шахуу агрегат тодхогдоо. Хирпиисын 50 завод энэ жэлһээ эхилжэ түхэреэн жэл соо хүдэлмэрилдэг болохонь.

(ТАСС).

Шэнэ газарта ажаллахаяа ошогшодто һайн шанартай бүд эльгээгдэнэ

ИВАНОВО, мартын 2. (ТАСС). «Главтекстильторгын» Ивановска базын хүдэлмэрилэгшэд шэнэ газарта ажаллахаяа ошогшодто элдэб зүйлэй бүд шэлэжэ эльгээнэ. Январь, февраль һарада Казахстанай, Сибириин, Уралай, мүн Поволжьеын районуудта тус база 500 миллион гүхэригэй хлопчатобумажна болон штапельна бүдүүдые эльгээгээ. Красноярска болон Алтайн хизаарнуудта, Читинскэ, Омско, мүн бусад областьнуудта үсэгэлдэр эрхим шанартай ехэ хэмжээнэй бүд эльгээгдэбэ.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин МЭДЭЭСЭЛ

1955 оной февралиин 27-до РСФСР-эй Верховно Соведтэ болоһон һунгалтын дүнгүүд тухай

1955 оной февралиин 27-до, воскресеньедэ Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республика дотор РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгалта болоо.

Голосовани нютагай сагаар үглөөнэй 6 часта эхилээд, һүниин 12 часта дүүрэө. Российска Федерациин ажалшадай туйлай ехэ политическэ дэбжэлтын, Коммунистическэ партиие, Советскэ правительствые тойрон тэдэнэй бата нэгэдэлтэй ба жагсаалтай байлгын, мүн һунгагшадай эдэбхитэй ба эмхитэй байлгын оршон байдалда һунгалта болоһон байна.

Һунгуулиин Центральна комисси РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаһан һунгалтын дүнгүүд тухай бүрин мэдээсэлнүүдые һунгуулиин бүхы окружной комиссинуудһаа абаа. Һунгуулиин бүхы округуудтахи һунгагшадай ниитэ тоонь 70.568.608 хүн болоо. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудые һунгаһан һунгалтада 70.547.107 хүн хабаадаа гэхэ гү, али һунгагшадай юрэнхы тоогой 99,97 процентнь болоно.

Һунгуулиин бүхы округуудта коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө 70.374.801 һунгагшад голосовалба, энэнь голосованида хабаадаһан һунгагшадай ниитэ тоогой 99,76 процентнь болоно. 171.847 хүн гү, али голосованида хабаадаһан һунгагшадай ниитэ тоогой 0,24 процентнь депутадууд болохо кандидадуудта эсэргүү голосовалаа. «РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 79-дэхи статьягай үндэһөөр, 459 бюллетень үнэнтэ бэшэ гэжэ мэдэрэгдэһэн байна.

Һунгуулиин округ бүхэнэй материалнуудые хаража үзөөд, һунгуулиин Центральна комисси «РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 38-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин бүхы округуудһаа РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудые регистрацида абаа.

Һунгагдаһан бүхы депутадууд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадууд мүн.

Бурят-Монголой АССР-һээ һунгагдаһан депутадуудай список доро толилогдобо.

Бурят-Монголой АССР-һээ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудай список

Климов Григорий Игнатьевич—Забайкальска округ.
Овчинникова Анна Никитична—Кяхтинска округ.
Цыдынжапов Гомбожап Цыдынжапович—Забайкальска округ.
Цыремпилон Доржи Цыремпилович—Улан-Удын округ.

Эдеэ хоолой промышленностиин түрүү предприятинууд

ВЦСПС, СССР-эй эдеэ хоолой товарнуудай промышленностиин, мүн СССР-эй мяханай ба һүнэй продуктнуудай промышленностиин министерствонүүд 1954 ондо совхозуудай хоорондо болоһон Бүхэсоюзна мүрысөөнэй дүн гаргаа.

Зуу шахуу коллективүүд мүрысөөндэ илажа гараһан байна. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугууд Казахска ССР-эй тамхи таридаг Алма-Атинска совхоздо, Украинска ССР-эй Житомирско областиин «Карповцы» гэжэ хмель таридаг совхоздо барюулагдаа. Эдэ хоёр ажахынууд хүдөө ажахын гол шухала культурануудай һайн ургаса абажа, түсэбһөө гадуур олон зуун мянган түхэригэй олзо оруулаа.

Гахай шахадаг Киевскэ совхоз, Хмельницкэ болон Маловисковско гахай шахалгын пунктнууд (Украинска ССР), гахай шахадаг Курганска ба Армавирска совхозууд, ургамалай тоһо үйлэдбэрилдэг Алуштинска совхоз, овощь таридаг Белевскэ совхоз (Тульска область), виноград таридаг Ноемберянска совхоз (Армени) болон бусад ВЦСПС-эй, мүн министерствонүүдэй дамжуулгын Улаан тугуудые абаа.

(ТАСС).

Саашанхи зорилгонуудаа хараална

Закаменай аймагай колхозууд гол түлэб малажалтай юм. «Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые аймагай ажалшад тон халуунаар угтаһан байна. Тракторна, тарянажалай, тэжээл бэлэдхэлэй, барилгын бригадануудта, малажалай гүүртэнүүд болон отарануудта — хаа хаанагүй энэ түүхэтэ тогтоолтой үргэнөөр танилсажа байна. Механизаторнууд болон колхознигуудай дунда агитаторнууд хөөрэлдөөнүүдые хэжэ үргэлжэлһөөр.

Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор колхозууд ниитынгээ ажахые хүгжөөлгөөр саашанхи зорилгонуудые хараална. Һаяхан аймагай центр Цакир тосхондо партийна, советскэ эдэбхитэдэй хабаадалгатайгаар хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй суглаан боложо, 1955 — 1960 онуудта малажал хүгжөөхэ талаар хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууд зүбшэн хэлсэгдээ. Пленумэй шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада мэргэжэлтэдэй юу хэхэ байһан тухай МТС-эй ахалагша зоотехник нүхэр Михайлова энэ зүблөөн дээрэ элидхэл хэлэһэн байна. Колхозуудай экономикые шэнжэлхэ, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудые элирүүлхэ тухай энэ зүблөөн дээрэ хэлсэгдээ.

Мүн гээгдэнги ябаһанаа имагтал һүүлэй жэлнүүдтэ түрүү зэргэдэ гараһан «Победа» колхозой малшадай хамтын суглаан һаяхан боложо, Пленумэй тогтоолтой танилсаһан, артелиингээ саашанхи зорилгонууд тухай хөөрэлдэһэн байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй һүүлээр колхоз ниитынгээ ажахые хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, амжалтатайгаар бэелүүлээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ малажал эрхилэлгын культурые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Һү ехэтэй үнеэдэй хэдэн гүүртэнүүд эмхидхэгдэжэ, тэндэ тугалнуудые эхэһээнь һалгаан түлжүүлхэ арга хэрэглэгдэдэг болоо. Энээнэй ашаар үнеэдһээ һү һаалга горьтойгоор дээшэлбэ. Зарим түрүү һаалишад, жэшээлхэдэ, Цырен-Дулма Жабуева, мүнөө БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадаар һунгагдаһан Цырен-Ханда Абидуева гэгшэд нютагай үүлтэрэй үнеэнһээ жэлдээ 1000 гаран литр һү һааба. Мүнөө эдэ ба бусад һаалишад үнеэн бүриһөө 1500—2000 литр һү һаахын түлөө тэмсэжэ байна.

Колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ малаа типовой байрануудаар хангахын тулада нилээд хүдэлмэри хээ. Нёдондо 120 үнеэнэй байхэ типовой байра шэнээр баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Энэ байра соо ажал ехэтэй гол хүдэлмэринүүд механизацилагданхай. Тус гүүртэдэ үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һаалга эмхидхэгдэжэ, һү һаалга горьтойгоор дээшэлбэ. Үнеэд үбэлэй сагта зунайхиһаа дутуугүйгөөр, сүүдхэдээ 8—10 литр һү үгэнэ.

—Мүнөө бидэнэр партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые хүтэлбэри болгон, ажахынгаа гол һалбари—малажалые хүгжөөхэ 1955—1960 онуудай түсэбые табиха, тэрэниие бэелүүлхэ тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалха байнабди, —гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыдыпов энэ суглаан дээрэ хэлээ.

Саашадаа ниитынгээ малые типовой һайн байрануудаар, үбһэ тэжээлээр, илангаяа шэмэтэ тэжээлээр хүсэд хангаха тухай малшад энэ суглаан дээрээ хэлэһэн байна.

Мүн «Коммунизм», «Сталинай зам», Хрущевой, Сталинай нэрэмжэтэ болон бусад олон колхозуудай гэшүүд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор саашанхи зорилгонуудаа тодорхойлно, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудаа элирүүлнэ. Һаяхан Закаменай МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан боложо, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүд зүбшэн хэлсэгдэһэн, тодорхой уялганууд абтаһан байна.

—Малайнгаа тоо толгойе түргэнөөр олошоруулха, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь бидэнэр, механизаторнууд колхознигуудта ехэ туһаламжа үзүүлхэ ёһотойбди,—гэжэ элидхэл хэһэн МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Попов хэлээ.

Игэжэ Закаменай аймагай колхозууд Пленумэй түүхэтэ тогтоолые хүтэлбэри болгон, хүдөө ажахыгаа хүгжөөхын тулада бии байһан ехэ арга боломжонуудаа элирүүлжэ, саашанхи тодорхой замуудаа хараална. Мүнөө хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын, малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө колхознигууд, механизаторнууд эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

М. Гончиков.

Түрэл орон доторнай

Астрахань. Хойто-Каспийска краснорыбна комбинадай коллектив жэлэйнгээ түсэбые декабриин эхеэр дүүргээд, эрхим сортын 22.000 центнер загаһанай продукци гүрэндэ түсэбһөө гадуур үгөөн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: балычна цехын багалалгын отделенидэ. Зүүн гарһаа—хүдэлмэришэд М. С. Иванникова, Т. Б. Мамонова, 1-дэхи классай мастер контильщик Е. А. Кононлева бэлэн болоһон балыгуудые худалдаа наймаанай организацинуудта эльгээхынгээ урда тэд багсалжа байна. **ТАСС-эй фотохронико**

Хүдөөгэй ГЭС-үүдтэ хэрэглэгдэхэ гидротурбинануудые бүтээнэ

Гидромашинануудай Уральска завод (Свердловско область) хүдөө ажахын захил бүтээнэ. Тэрэ заводой бүтээн гаргаһан хүсэ ехэтэ гидротурбинанууд Дальна Востогой ба холын хойто зүгэй, Украинын ба Грузиин, Белоруссии ба Узбекистанай колхоз хоорондын ехэ гидроэлектростанцинуудта тодхогдонхой. Иимэ агрегадууд бүри олоороо хэрэгтэй боложо байна. Предприятиин коллектив үйлэдбэриингөө талмайе ехэдхэнгүйгөөр үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо энэ жэлдэ 7 гидротурбина олоор бүтээхэ гэһэн уялга абаа. Энэ уялгань нэрэтэй солотойгоор бэелүүлэглэжэ байна.

(ТАСС).

Племенной малай шэнэ фермэнүүд байгуулагдана

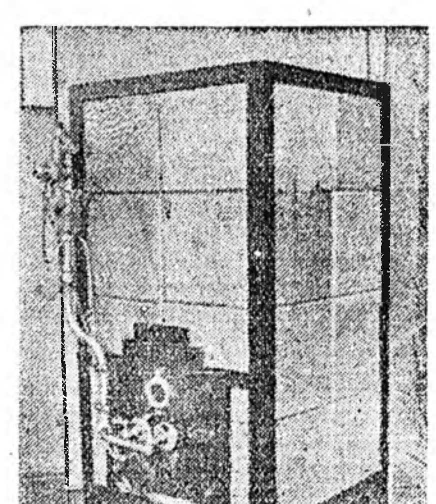
Малай үүлтэрые һайжаруулхын, мүн ашаг шэмыень дээшэлүүлхын зорилгоор Одесскэ областиин колхозуудта племенной малнууд абаашагдана. Хүдөө ажахын артельнүүд һүүлэй хоёр һарын турша соо тала газартахи үүлтэрэй олон зуун толгой эбэртэ бодо мал, тэрэшэлэн украинска талын, Миргородско болон Мангалидска үүлтэрэй ашаг шэмэ ехэтэй гахайнуудые абаашаһан байна.

Областиин урда районуудтахи арбан зургаан колхозууд болон совхозууд нарин ба нарибтар хонидой племенной фермэнүүдые эмхидхэжэ эхилбэ.

(ТАСС).

Молдавска кукурузын үрэһэн ороной колхозуудта эльгээгдэнэ

КИШИНЕВ, мартын 2 (ТАСС). Кукурузын үрэһэ тээһэн олон тоото вагонууд Молдавиин түмэр замай станцинуудһаа ороной элдэб районуудта үдэр бүри эльгээгдэнэ. 600 мянган пүүд кукурузын үрэһэ эльгээхэ даб дээрэхи даалгабари дүүргэгдээ. Латвиин, Литвагай, Эстониин, Вологодско, Московско, мүн Российска Федерациин 22 область молдавска кукурузые абаа. Вулканешт, Таракли, Комрат гэжэ газарнуудһаа Белорусска ССР-эй хүдөө ажахын артельнүүдтэ үрэһэн эльгээгдэжэ үргэлжэлһөөр.

К. Д. Памфиловай нэрэмжэтэ коммунальна ажахын артелиин хүдэлмэрилэгшэд байрын гэрнүүдые дулаасуулхын тулада «АКХ—15» маркын газова пеэшэнэй конструкциие зохёогоо. Энэ пеэшэн 0,29 квадратна метрын талмай эзэлхэ юм. Тус пеэшэн бага шэгнүүртэй туладаа һуури хэрэглэхэгүй байна. «АКХ—15» маркын пеэшэн һалар олоор гаргагдажа эхилхэнь.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «АКХ—15» маркын газова пеэшэн.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай түрүү үүргые дээшэлүүлхэ

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхэ талаар манай Коммунистическэ парти, Советскэ правительство хадаа туйлай шухала хэмжээнүүдые бэелүүлжэ байна. Энэ гүрэн түрын удхашанартай хэмжээ-ябуулгануудые бодото дээрэнь бэелүүлэн Баунтын аймагай партийна организациин олонхи коммунистнууд эршэмтэйгээр ажаллана.

Жэшээ болгон «Путь к коммунизму» колхозой партийна эхин организацие (секретарินь нүхэр Эрдынеев) абаад үзэе. Партиин уряагаар тус колхоздо һайн дураараа ошоһон коммунист Е. П. Потемкин ямаршье хүдэлмэридэ ябахадаа ажалай эрхим жэшээ харуулна. Тиигэжэ колхознигуудай дунда тэрэ хүндэтэй болонхой. 9 һарын туршада колхоздо хүдэлхэ зуураа, 830-аад ажалта үдэр олоһон байгаа.

Мүн оро харууһалагшаар 10 гаран жэлдэ байһан коммунист Т. Е. Тунынчеев бусад колхознигуудайнгаа дунда шэн зоригто ажалай жэшээ харуулна. Олон жэлэйнгээ баян дүй дүршэлые нүхэр Тунынчеев оро үсхэбэрилгын хэрэгтэ бүримүһэн зорюулдаг. Нүхэр Тунынчеев хэдэн удаа шагнагдаһан ба һүүлэй үедэ колхозой түрүүлэгшые оро үсхэбэрилгын талаар орлогшо болгогдон һунгагдаһан байна.

Малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг коммунистнуудай дунда һаалишан М. Н. Беркина түрүү зэргэдэ ябадаг юм. 5 жэлэй туршада һаалишаар хүдэлмэрилхэ зуураа, нүхэр Беркина ажалдаа шэнэ арганудые хэрэглэжэ, даажа абаһан үнеэдһээ хоёр дахин ехэ һү һаадаг болобо. 1954 ондо нүхэр Беркина нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1201 литр һү һаажа, аймаг соогоо түрүү зэргэдэ гараа. Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр энэ һаалишан ажалта үдэртөө 3500 түхэриг мүнгэ, элдэб зүйлэй продуктнуудые абахаһаа гадна нэмэлтэ түлбэридэ 1,5 тонно шахуу һү абаһан байна.

Колхозой ажахын мүн бусадшье һалбаринууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан коммунистнууд яһала һайнаар ажаллана. Гэбэшье, колхозой үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэеэ харуулдаггүй, ажалай журам эбдэдэг коммунистнууд бии байна. Жэшээнь, коммунистнууд Кокорин, Мордонов, Орлов, Кузьмин, Шардаков гэгшэдэй зүгһөө ажалай журам эбдэхэ ябадал үзэгдэнэ. Коммунист Орловые малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр эльгээһэн юм. Теэд, нүхэр Орлов дааһан ажалдаа халирхайгаар хандаһан дээрэһээ, малай тэжээлые буруугаар, гамгүйгөөр гаргашалһан, малаа ехээр турааһан байна. Тиихэдэ, коммунист нүхэр Шардаков гэр бүлэдөө муугаар хандадаг, архи ууха мэтын һамуу һальгай ябадал гаргадаг байна.

Ямар шалтагаан дээрэһээ эдэ коммунистнууд өөһэдынгөө түрүү үүргые дүүргэжэ шаданагүйб гэхэдэ, партийна бюрогой, тэрэнэй секретарь нүхэр Эрдынеевэй хүдэлмэридэ дутуу дундануд үшөөл олон байна. Партийна болон ажалай журам эбдэхэ ябадалтай эндэ эрид шанга тэмсэл хэгдэнэгүй. Мүн коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал тиимэшье һайнаар ябуулагданагүй. Эдэ дутагдалнуудые дары усадхабал, тус парторганизациин бүхы коммунистнууд колхозой үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэеэ эзэлхэнь лабтай.

В. Филиппов.

Шэнэ амжалтын түлөө

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, мүн удаадахи Пленумүүдэй түүхэтэ тогтоолнуудай гарахаһаа хойшо манай МТС-тэ ехэхэн хубилалта болоо. Юуб тэхэдэ, нэн түрүүн шэнэ кадрнууд — механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд олоороо ерэнхэй. Мүнөө МТС-эй зүгһөө колхоз бүхэндэ 2—3 хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдэлмэрилдэг болоһон байха юм.

МТС-тэ ажалай дүй дүршэл ехэтэй, шадабари мэргэжэл һайнтай үшинэй механизаторнууд олон юм. Жэшээлхэдэ, 10 — 20 жэлдэ трактористаар хүдэлмэрилһэн нүхэд Б. Бадмаев, Ш. Будажапов, Г. Чимитов, Ф. Кокорин, механик Ц. Найданов болон бусад ямаршье хүдэлмэри хэхэдээ залуушуулые дахуулжа ябадаг, тэдэнэрэй мэргэжэлээ дээшэлүүлхэдэнь туһалалсадаг. Тэрэшэлэн коммунистнууд, комсомолецууд Ф. Ткаченко, К. Дагбаев гэгшэд партиин уряагаар шэнэ ба боро газар элдүүрилхэеэ ерэһэн байгаа. Эдэнэр үнгэрэгшэ жэл соо хүдэлмэрилхэдөө ажалай эрхим жэшээнүүдые харуулһан байха юм.

Нёдондо жэл түрүү трактористнууд нүхэд Ц. Цыбикдоржиев, Р. Раднажапов, И. Поломошный, Н. Ключников гэгшэд тракторнуудаа нягта һайнаар харууһалһан, мүн зэр зэмсэгүүдээ гамнажа ябаһан дээрэһээ гүрэндөө 10.760 түхэригэй алмалта хэһэн байна. Тиин, үнгэрэгшэ жэлэй һүүлшын кварталда трактор, машинануудые заһабарилха түсэб үлүүлэн, һайн шанартайгаар дүүргэгдээ һэн.

Мүнөө жэл механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ашаар мартын нэгэн хүрэтэр трактор машинануудай заһабарилгын хүдэлмэри 80 процент дүүргэгдэе.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, мүн СССР-эй Верховно Совдэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдые МТС-эй механизаторнууд угаа ехээр һайшаажа, ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө бүри үргэдхэбэ.

С. Ларионов,
Сэлэнгын МТС-эй парторганизациин секретарь.

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ Улан-Удын сэмбын фабрикын коллективэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрһэн байгаа. Энэ фабрикын нэхэлгын цехын утаһа оройгшо Е. Ф. Афанасьева мүрысөөндэ оролсохо зуураа, февраль һарынгаа даалгабарие 130 процент дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байна. Нүхэр Афанасьева тэрэнээ 150 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 832 килограмм продукци гаргаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Афанасьева ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

КЯХТЫН АЙМАГТА

ЭДЭБХИТЭЙ БИБЛИОТЕКАРЬ

Кяхтын аймагай Погранична МТС-эй библиотекэ механизаторнуудай ёһото культурна гуламта болонхой. Трактористнууд, комбайнёрнууд библиотекэдээ ерэжэ, сүлөөтэй сагаа ашатай туһатайгаар үнгэргэнэ. Библиотекые даагшаар хүдэлмэрилжэ байһан залуухан басаган, комсомолка Наташа Смородникова уншагшадта ехэ анхаралтайгаар хандадаг, тэдэнэй эрилтэнүүдые дүүрэн хангаха гэжэ хододоо оролдодог юм.

Нүхэр Смородникова номуудые олоной дунда үргэнөөр тараахын тула ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг. Энээнэй ашаар библиотекынгээ уншагшадай тоо нилээд олон болгожо шадаа. Моторист Матвиенко библиотекын эдэбхитэй уншагшадай нэгэн юм. Тэрэ һүүлэй үедэ В. Лацисай «Шэнэ эрье тээшэ» гэжэ роман, Задорновагай «Эсэгэ—Амур мүрэн», Диккенсын «Ехэ найдабари» гэжэ номуудые уншаһан байна.

БЭЛШЭЭРИИН САҺА ТРАКТОРААР ЭТЭНЭ

Мүнөө үбэл Кяхтын аймагта саһан ехээр ороо. Хони ямаад болон бусад жэжэ малнууд бэлшэхэдээ гүнзэгы саһанда ядалдадаг байна. Погранична МТС-эй механизаторнууд тракторта саһа этэхэ түхеэрэлтэ хээд, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой бэлшээриин саһа хахалан этэжэ үгэбэ. Мүнөө МТС энэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

ШЭНЭ КИОСК

Кяхта городто шэнэ киоск нээгдэбэ. Энэ киоскдо газетэ, журналнууд, политическэ, техническэ ба уранһайханай литература наймаалагдана. Мүн эндэ конверт, маркнууд, һуралсалай хэрэгсэлнүүд хододоо байдаг.

РАССАДА ТАРИХА ГОРШООГХОНУУДЫЕ ХЭНЭ

Калининай нэрэмжэтэ колхозой огороднигууд хабарай тарилгада эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байнхай. Мүнөө огородой бригадынхид дүй дүршэл ехэтэй овощевод Григорий Карпутинай хүтэлбэри доро рассада тариха горшоогхонуудые хэжэ байна. Нүхэд Шарипова, Шагвалиева, Аскарова, Авхадиева гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр мүнөө 30000 шахуу горшоогхонуудые хээд байна.

ЗАЛУУШУУЛАЙ ДУРА ЗОРИГ

Малажал дээрэ ошожо хүдэлхэмнай гэһэн залуу патриодуудай мэдүүлгэнүүд ба бэшэгүүд үдэрһөө үдэртэ олошорно. Һаяхан Усть-Киранай хэлхеэ-холбооной таһагай телефонистка-комсомолка Оля Кожина колхоз ошожо хүдэлхэмни гэһэн мэдүүлгэ оруулба.

Аймагай промкомбинадай 11 комсомолецууд колхозой барилга дээрэ хүдэлмэрилхөөр ошохо гэжэ шиидээ.

А. Сахаров.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумд

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. Булганинай зууршалгаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиум иимэ шиидхэбэри гаргаа:

а) хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһэн дээрэһээнь нүхэр А. Ф. Засядькые СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министрын уялгаһаа сүлөөлөө.

Президиум хадаа СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министрээр нүхэр Задемидко Алекса[...] Николаевичые томилоо.

б) хүдэлмэреэ хангажа шадаа[...] дээрэһээнь нүхэр А. И. Козло[...] СССР-эй Совхозуудай министр[...] уялгаһаа сүлөөлөө.

Президиум нүхэр Бенедиктов И[...] Александровичые СССР-эй Хү[...] ажахын министрын уялгаһаа сүл[...]лөөд, СССР-эй Совхозуудай мини[...]рээр томилбо.

Советско-Корейскэ худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

Советскэ Союзай ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын хоорондо 1955 ондо эд бараа андалдан абалсаха тухай хэлсээнүүд Москвада һүүлэй үедэ болоһон байна.

Хани ёһоной ба үгээ ойлголсолгын оршон байдалда хэлсээнүүд үнгэржэ, 1955 ондо эд бараа андалдан абалсаха тухай Протокол баталагдаһан байна.

СССР-эй ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын хоорондохи эд бараанай эрьесэ 1955 ондо 1954 онойхитой сасуулбал 25 үлүүтэй процентээр ехэ болохо байна.

Советскэ Союз хадаа машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдые, тракторнуудые, хүдөө ажахын машинанууд болон багажа зэмсэгүүдые, кабельнуудые, нефтепродуктнуудые, хлопчатобумажна ба торгон бүд, гутал б[...] Корейн арадай ажахые һэргээн б[...] холгодо ба хүгжөөлгэдэ хэрэгтэй [...]лохо бусад товарнуудые Коре[...] Арадай-Демократическа Респуб[...]када бүри ехээр худалдаха болоо.

Корейскэ Арадай-Демократи[...]ска Республика үнгэтэ металл[...]дые, ферросплавуудые болон [...]сад товарнуудые Советскэ Союз[...] худалдаха юм.

Советскэ Талаһаа СССР-эй [...] даадын худалдаа наймаанай мин[...]трын орлогшо П. Н. Кумыкин, К[...]рейскэ Талаһаа—Корейскэ Арад[...] Демократическа Республикын [...] даадын худалдаа наймаанай мини[...]рын орлогшо Ким Хен Гук Про[...]колдо гар табяа.

„Минии танилнууд үшөө ерээдүй..."

Уранһайханай, научно-популярна болон документальна фильмнүүд орон дотороо ба хилын саана боложо байһан событинуудтай хүдөөгэй ажалшадые танилсуулдаг. Тэрээнһээ гадна, кинофильмнүүд гээшэ түрүү советскэ наукын амжалтанууд, колхозно ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэдэг бшуу. Тиимэһээ ажалшадай дунда саг үргэлжэ, һайн шанартайгаар кино харуулха гээшэ ехэ удхашанартай хэрэг мүн.

Гэбэшье, өөһэдынгөө хүндэтэ үүргые мэдэрдэггүй, ажалшадта кинофильмнүүдые һайнаар харуулха гэжэ оролдодоггүй хүнүүд киномеханигуудай дунда бии. Жэшээлхэдэ, Курумканай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозые хангадаг киномеханигууд И. Поздняков, Г. Козулин гэгшэд муугаар ажаллана. Эдэнэр зарлагдаһан сагтань киногоо харуулжа эхилдэггүй, харин хүнүүдые клубаар дүүрэн суглуулжархёод, үни удаан саг соо хүлеэлгэжэ байдаг. Мүн харагшадта хэрзэгыгээр хандадаг ябадал тэдэнэй зүгһөө [...] олон үзэгдэдэг байха юм. Энэ жэ[...] январиин 4-дэ «Максимка» гэжэ [...]нофильм харахаяа клубта хүн[...] олоороо суглараад, нэгэ час тухай[...]леэбэд, теэд үшөөл кино харуула[...]жа эхилээгүй байба. Хүлеэжэ я[...]һан хүнүүдэй киномеханигта ха[...]хада:

—Хайшаа яараба, тэбдэбэт. [...]мэр болохоёо байна бэшэл, ми[...] нүхэд, танилнууд үшөө ерээ[...] байна ха юм,—гэжэ нүхэр Позд[...]ков убайгүйгөөр харюусаһан ба[...]

Уданшьегүй киномеханигуудай[...]леэһэн «нүхэд», «танилнууды[...]шал һогтуунууд орожо ерээ б[...] тиихэлээрынь лэ кинофильм хар[...]жа эхилээ. Иимэ ушарнууд нэ[...] бэшэ үзэгдэдэг. Киномехани[...] Поздняков, Козулин гэгшэдэй аа[...]нууд тухай колхознигуудай зүг[...] мэдүүлгэнүүд аймагай культур[...] таһагта олон дахин ороһон ба[...] Теэд мүнөө дээрээ ямаршье хэм[...] абтаагүйл байна.

О. Ширабо[...]

ШЭНЭ ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮСЭБӨӨР АЖАЛЛАНА

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай электро-гагнуургшад Кочан, Соколов гэгшэд РСФСР-эй, Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведүүдтэ ба нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэрые ажалай амжалтаар угтаба. Тэдэнэр мүнөө шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна. 1955 оной декабриин 25 болотор тэдэнэр хоёр таб[...] жэлэй түсэб дүүргэхэ гэһэн зори[...] урдаа табинхай.

Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тү[...] нүхэд Кочан, Соколов гэгшэд а[...]лайнгаа эршые улам шангадха[...] даалгабаряа ходолоо 200 гаран п[...]цент дүүргэнэ.

Н. Святого[...]

Советскэ таряашад—коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулагшад мүн

Бүхы советскэ арад — хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенци, Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро ябажа, эршэтэ ажалаа, эрдэм бэлигээ, бүхы арга шадабаряа коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ зорюулна.

Баатарлиг хүдэлмэришэн ангимнай манай социалистическэ обществын түрүү хүсэн мүн. Тэрэ өөрынгөө алдарта ажалаар хүндэ промышленностиин хэлбэришэгүй хүсэтэйгөөр хүгжэлгые хангана, металл, нүүрһэ, нефть, электроэнерги, машина болон түхеэрэлгэнүүдые үйлэдбэрилгэ жэлһээ жэлдэ ехэ болоно, социалистическэ арадай ажахын бүхы һалбаринуудай амжалтатайгаар урагшаа дабшаха, оронойнгоо оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, арадай ажабайдалые дээшэлүүлхэ материально-техническэ база байгуулна.

Советскэ оломиллион колхозно таряашад хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро, тэрээнтэй эбдэршэгүй холбоо барисаатайгаар ябажа, коммунистическэ общество байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Манай ороной таряашад ехэ ба алдарта замаар ябаһан байна. Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революцида ажалша таряашад пролетариадые эдэбхитэйгээр дэмжээ, капиталистнууд ба помещигүүдые үгы хэлгэдэ туһалаа. Тэрэ хадаа Коммунистическэ партиин политикын үнэн зүб байһыень мэдэрээд, үмсын жэжэ ажахыһаа эрид шууд холодожо, мүнөөнэй техникээр зэбсэгжэгдэһэн ба газартаряалангай социалистическэ бэшэ ямаршье эрхилэлгэһээ булюу һайн социалистическэ томо хүдөө ажахытай болоһон байна.

Советскэ таряашад хадаа кулагууд ба помещигүүдэй дарлалтые үгы хэһэн, сүлөөтэй ба эдэбхитэй тон шэнэ анги гээшэ. Колхозно таряашадай ажахынь энгэй зөөриһөө ба үмсын ажалһаа бэшэ, харин ниитэарадай, кооперативно-колхозно зөөриһөө ба хамтын ажалһаа үндэһэлдэг. Коллективизациин болохоһоо түрүүн байһан 25 миллион жэжэ, үмсын ажалтай ажахынуудай оронда, мүнөө СССР дотор 93 мянган колхозууд тоологдоно. Шэнэ техникээр зэбсэгжэгдэһэн гүрэнэй юһэ мянган машинно-тракторна станцинууд колхозуудые хангана.

Хүдэлмэришэн ангиин туһаламжаар советскэ тосхонуудай ажалшад социалистическэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ амжалта туйлаа. Революциин урда тээхи хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүтээсэтэй сасуулбал, мүнөө үедэ манай ороной хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүтээсэ тухайлхада гурба дахин ехэ байна. 1926—1927 онуудһаа 1953 он хүрэтэр СССР-эй хүдөө ажахын товарна продукци ороохо таряагаар дүрбэ дахин шахуу, хартаабхаар — дүрбэ дахинһаа үлүү, мяхаар (амидын шэгнүүрээр абахада)—хоёр дахин, һүөөр гурба дахинһаа үлүү ехэ болоһон байха юм.

Колхозно байгуулалтын үндэһэ һуури дээрэ шэнэ, советскэ тосхон урган гараһан байна. Тэндэ бодото культурна революци болоо: бүгэдэниитын долоон жэлэй һуралсал бэелүүлэгдээ, арбан жэлэй дунда һургуулида һуралга үргэнөөр ябуулагдажа байна. Колхозно тосхонуудай хүн зон агро-зоотехническэ һуралсалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана, социалистическэ газартаряалангай ба малажалай культурна мастернуудай тоонь олошорно. 1953 оной январиин 1-дэ хүдөө тосхонуудта культурнэгэгээрэлэй 264 мянган эмхи зургаан, культурын ордонууд, хүдөөгэй клубууд, уншалгын байшангууд, библиотекэнүүд ба киноустановконууд бии байгаа.

Хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай холбоо барисаань хэлбэришэгүйгөөр бэхижэнэ. Энэ хадаа социалистическэ обществын коммунизм тээшэ дабшалгын айхабтар ехэ хүсэн мүн.

Мүнөө үедэ советскэ колхозно таряашад Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэреэр ба туһаламжаар социалистическэ хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые дам саашадань хүсэтэйгөөр хүгжөөхын түлөө, хүдөө ажахые эрид шууд дэбжээхэ тушаа парти, правительствын зохёоһон программые бэелүүлхын түлөө угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр тэмсэжэ байна.

Һаяын жэлнүүдтэ арад зоноо элбэг дэлбэг эдеэ хоолоор, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностьёо түүхэй эдээр бүри ехээр хангахын тулада колхозно таряашад артельнэ ажахыгаа бүхы талаһаань дэбжээхэ, ороохо таряа үйлэдбэрилгэ ба малажалаа хүгжөөхэ, овощь, хартаабха болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ.

Социалистическэ хүдөө ажахын, манай ороной колхозууд ба совхозуудай амжалтануудые хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ эли тодоор харуулһан байна. Энээндэ 4000 колхозууд, 455 машинно-тракторна ба түсхай станцинууд, 1.349 совхозууд ба 158 мянга шахуу хүдөө ажахын түрүүшүүл хабаадаһан байха юм. Выставкэдэ хабаадагшадай туйлаһан амжалтанууд хадаа социалистическэ хүдөө ажахын системэдэ хэрэглэгдээгүй угаа ехэ арга боломжонуудай үшөө бии байһание харуулаа. Тэрэшэлэн эдэ амжалтанууд хадаа техникые, газараа бүри ашагтайгаар хэрэглэхэ, газартаряалан ба малажалай культурые дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин болон ажалай эмхидхэлые саашадаа нарижуулха, ниитын ажахые хүгжөөлгэдэ колхознигууд ба хүдөө ажахын бусад хүдэлмэрилэгшэдые урмашуулха хэмжээнүүдые абаха, ажалай журам бэхижүүлхэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ аргануудые бэелүүлэн, гээгдэнги колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудые түрүүшүүлэй зэргэдэ оруулха ябадалай шухала байһание харуулаа.

Колхозно ба совхозно үйлэдбэридэ советскэ түрүү наукын туйлалтануудые, дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гээшэ хүдөө ажахые дэбжээлгэдэ тусгаар удхашанартай. Колхозно ба совхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлэй зохёохы үүсхэлынь үргэн ниитэдэ халуунаар дэмжэгдэжэ, социалистическэ хүдөө ажахые дэбжээхэ хүсэтэ нүхэсэл болоно. Газарай хүрьһэ элдүүрилхэ, ороохото культуранудые тариха тушаа колхозно эрдэмтэ Т. С. Мальцевай зохёоһон шэнэ арга дүршэлые манай ороной колхознигуудай угаа ехээр һонирхожо байһан ябадал энээниие баримталан харуулна.

Социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ 1954 ондо нилээд ехэ алхам хэгдээ. Энэ нэгэ жэлэй туршада ороохото культурануудай тарилга хэдэн миллион гектараар ехэ болоһон, мүн хлопчатнигай, сахарай свёклын, тоһото культурануудай, хартаабхын, овощиин, бахчева культурануудай, нэгэ жэлэй ногооной, силоснэ культурануудай ба тэжээлэй корнеплодуудай тарилга нилээд үргэдхэгдэһэн байна.

Бүхы советскэ арадтаяа хамта, колхозно таряашад шэнэ ба боро газарнуудые элдүүрилгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Шэнэ ба боро газарнуудта ороохото культурануудай тарилга хэхэ түсэб бүхы орон дотор колхозуудта—156 процент, совхозуудта—176 процент дүүргэгдэһэн байна.

Парти, правительство болбол ойрын жэлнүүдтэ шэнэ газарнуудые ашаглаха тушаа гүн ехэ хэмжээ ябуулга зохёогоо. 1956 ондо 28—30 миллион гектар шэнэ газар элдүүрилэгдэхэ байна. Энэ зорилгые бэелүүлгэдэ манай колхозно таряашадай үүргэнь тон ехэ.

Социалистическэ ажахын системэ, хүдөө ажахын техникые ехээр үгэжэ шадаха хүсэтэ хүндэ индустри, хүдэлмэришэд, колхознигууд, советскэ интеллигенциин баатарлиг ажал хадаа таряанажалай ба малажалай культурые богонихон болзор соо дээшэлүүлхэ, үргэн ехэ талмайда шэнэ газар ашаглаха, манай оронние ороохо таряагаар гүйсэд хангаха хэмжээнэй таряа талха бэлэдхэлые ба худалдан абалгые бэелүүлхэ, ороохо таряанай шухала тооной резервтэй ба үдэжэ байгаа ниитынгээ малда бардам хүрэхэ тэжээлтэй байха ябадал хангаха байна.

Социалистическэ хүдөө ажахые техническэ зэбсэгжэлгээр улам саашадань хангахын тулада парти ба правительство угаа ехэ анхарал гаргана. 1954 ондо хүндэ промышленностимнай хүдөө ажахыда нилээд олон тракторнуудые, таряанай комбайнуудые, хартаабха ба техническэ культура хуряаха тракторнуудые, ашаанай автомобильнуудые, сеялкэнүүдые, культиваторнуудые, үбһэ хуряалгын самоходно ба тракторна машинануудые, газарай хүрьһэ элдүүрилхэ, тарилга хэхэ ба ургаса хуряаха элдэб машинануудые, мүн малажалай фермэнүүдые механизацилха машина зэбсэгүүдые олоор үгэһэн байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ ниитын малажалые хүгжөөлгэдэ колхозно таряашад нилээд ехэ амжалта туйлаа. 1954 оной октябриин 1-дэ колхозуудай ниитын малай үдэһые хаража үзэхэдэ, 1953 оной октябриин 1-дэ байһанда орходоо үнеэдэй тоо толгой 12 процент, гахайн—5 процент олон болоһон байба.

Зүгөөр, хүдөө ажахын үйлэдбэриин хэмжээн советскэ арадай таһалгаряагүйгөөр ургажа байгаа эрилтэнүүдһээ гээгдэжэ байна. Экономикыень хүгжөөхэ талаар парти, правительствын байгуулһан таатай зохид арга нүхэсэлнүүдые колхозууд ба совхозууд гүйсэд хэрэглэнэгүй.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум хүдөө ажахын хүгжэлтые хурдадхаха, ороохо таряанай ба м[...] ажалай продуктнуудые үйлэдбэр[...]гэ ехэдхэхэ талаар колхознигу[...] МТС ба совхозуудай хүдэлмэри[...]шэдэй урда шэнэ зорилго таби[...] байна.

Советскэ арадай улам ург[...] байгаа эрилтые хангахын, тэрэ[...] ажана байдалые бүри һайжару[...]хын зорилгоор, ойрын 5—6 жэ[...] турша соо ороохо таряанай нэгэ [...]лэй валовой суглуулбарине 10 м[...]лиард пүүдтэ хүргэхэ, тэрэнэй ү[...]һэ һуури дээрэ малажалай гол п[...]дуктнуудые үйлэдбэрилгэ хоёр-хо[...]һоо үлүү дахин ехэдхэхэ г[...] КПСС-эй ЦК-гэй Пленум хараа[...] байна. Ороохо таряа үйлэдбэр[...]гые ехэ болгохо арга нүхэсэлн[...] хадаа бүхы талмайнууд дээрэ у[...]сые саашадань дээшэлүүлхэ, ург[...] хуряахадаа гээлтэ хоролто хэ[...] болихо, шэнэ ба боро газарну[...] ашаглаха, кукурузын тарилгые [...]гэдхэхэ ябадал болоно. Ниитын м[...] ажалые улам саашадань хүгжө[...]нэй, тэжээл үйлэдбэрилгые э[...] дээшэлүүлһэнэй, малажалай а[...] ехэтэй хүдэлмэринүүдые ү[...]нөөр механизацилһанай, сило[...] барилгануудые ба малай байра[...]дые олоор бариһанайл ашаар м[...] ажалай продуктнуудые ехэдх[...] туйлагдаха байна.

Советскэ, партийна организа[...]нуудай зүгһөө хүдөө ажахые хүт[...]бэрилгэ, хүдөөлэ партийно-поли[...]ческэ болон культурна хүмүүжү[...]гын хүдэлмэрие һайжаруулха, к[...]хозно таряашадай, МТС ба сов[...]зуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зохё[...] эдэбхие бүри ехэ болгохо шух[...] гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум [...]радхаһан байна. Хүдэлмэришэн [...]гитаяа эбдэршэгүй холбоо бари[...]тай советскэ колхозно таряа[...] парти, правительствын хүтэлб[...] доро ябажа, хүдөө ажахын үйлэ[...]риин хүсэнүүдые түргэнөөр хүгж[...]хын түлөө, арад зондоо элбэг дэл[...] эдеэ хоол, хүнгэн промышленнос[...]доо түүхэй эд үгэхын түлөө соц[...]листическэ мүрысөө улам хүсэт[...]гөөр дэлгэрүүлнэ.

А. БОЯРО[...]

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА ОЙРОТОЖО БАЙНА, БЭЛЭДХЭЛЭЭ ШАМДУУЛАГТЫ!

* *

Үшөөл һанаа амархан һууһаар

Тойроод байһан бэшэ нютагуудһаа орхолоо Иволгын аймагай Харһаа нютагта үбэлдөө үргэлжэ һалхилдаг. Тиимэһээ энэ нютагта байдаг Кировэй нэрэмжэтэ колхозой тарянай полинууд тээшэ харахада хабарайхидал адляар харалжа харагдана. Ороһон саһан поли дээрэ тогтонгүй, һалхинда үлеэгдээд, һубаг шугаагаар, нарһата ойн захаар угаа ехэ хүр саһан тогтошоо.

Харин полинууд дээрэ саһа тогтоохо хүдэлмэри ябуулаа һаа, ерэхэ хабартаа тарянай газар дээрэ хэды ехэ саһан тогтохо байгааб. Тиигэд колхозой тарянажалай бригадануудай бригадирнууд нүхэд А. Бобенников, Ц. Чагдуров гэгшэд, мүн МТС-эй агроном нүхэр Ш. Радиев үбэлэй сагта полинууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ тушаа һаналаа табинагүй. Эгээл энэ ушарһаа саһа тогтоохо хүдэлмэри ехэ муугаар ябуулагдажа байна. Юрэнхыдөө колхоздо тарянай ургаса дээшэлүүлхэ хүдэлмэри ябуулагданагүй гэхэдэ болохо. Энэ үбэлдөө тарянажалай хоёр бригадынхид полинууд дээрээ арайхан гэжэ 100—100 шарга наг шэбхэ гаргаад байна. Ондоо хэгдэһэн юумэн үгы.

Тарянай полинуудые уһалдаг хуушан канава һубагууд манай нютагта яһала олон. Тэрэ һубагуудаар хэдэн зуугаад гектар тарянай газар уһалжа болохоор юм. Теэд тэдэниие заһажа, һэргээхэ хүдэлмэри ябуулагданагүй. Энэ асуудал нёдондонһоо хойшо суглаа, зүблөөнүүд дээрэ яһала табигдадагшье һаа, абтаһан шиидхэбэринүүд саарһан дээрээ үлэшэнэ. Тэдэ һубагуудые заһахын тула үбэлэй сагта модо шулуун болон бусад материалнууд шаргаар зөөгдэхэ гэһэн аад, юушье хэгдэнэгүй. Ииһээр байтар саһан хайлажа, шаргын харгы үгы болохонь.

Гадна, хүдөө ажахын элдэб жэжэ машина зэмсэгүүд, тэргэ, тоног гэхэ мэтын хэрэгсэлнүүд оройдоошье заһабарилагданагүй. Ядахадаа мүнөө колхозой кузницашье хүдэлнэгүй.

П. Банзаракцаев.

* * *

Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Халзанов) мүнөө жэлэй ургаса абаха хэрэгтэ оролдолго бататайгаар хандана. Ороoһото культурануудай үрэһэн хүсэд хаагдаһан болобошье, тарилгын кондицида хүрэгдөөгүй, ургаха шанарынь шалгагдаагүй байһаар.

Хартаабхын үрэһэнэй оройдоол хадалынь хаагданхай. Тиихэ мүртөө тэрэнь гутажа байна. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнгэрэгшэ намар үрэһэеэ хранилищада хадагалхадаа гүйлдэһэн гэмтэһэн хартаабхыень илгангүй адхаһан байгаа. Тэрээнһээ боложо, хэдэн арбаад центнер хартаабхань хэрэгһээ гараба.

Поли дээрэ шэбхэ гаргалга, саһа тогтоолго гэхэ мэтын үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд хэгдэнэгүй. Хабарай полевой хүдэлмэридэ хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүд заһабарилагданагүй.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин унжагайржа байхада, Иволгын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэд һанаагаа зобоногүй гээшэ гү?

А. Александров.

Трактораар саһа тогтоонобди

Энэ жэлдэ ороoһо тарянай, үбһэ ногооной үндэр баян ургаса ургуулхын тулада манай МТС-эй механизаторнууд колхознигуудтай хамта полинууд болон сабшалан дээрээ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үргэнөөр хэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Тиигээд энэ жэл манай эндэ анха түрүүшынхеэ саһа тогтоохо хүдэлмэри трактораар хэгдэжэ захалһан байна. Тракторна этүүр МТС-эй главна агроном И. С. Кулигай проектын ёһоор хэгдээд, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ туршагдажа, һайн үрэ харуулаа. Иигэжэ трактораар этэхэдэ 70 сантиметр үргэнтэйгөөр, 50—80 сантиметр үндэрөөр нюргатай саһан тогтоно. Мүнөө иигэжэ трактораар саһа тогтоохо хүдэлмэри МТС-эй харьяата хоёр колхоздо хэгдэжэ байна. Хамта 300 гаран гектар газарта трактораар этэгдэжэ, саһан тогтоогдоо. Энэ хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

Мүнөө жэл манай эндэ саһа ехэтэй байжа, мал адуулхада бэрхэтэй байгаа. Механизаторнууднай бэлшээри дээрэхи саһые тракторна этүүрээр этэжэ, малай эдихэ хагда гаргана. Иигэжэ малай бэлшээри дээрэхи саһа трактораар этэхэ хүдэлмэри МТС-эй харьяата 4 колхозуудта хэгдэжэ байна.

Т. Барковская, Үшөөтэйн МТС-эй агроном-түсэблэгшэ.

Механизаторнуудай үгэ

Партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые һайшаан угтаһан Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд улам эрэмэг зоригтойгоор ажаллажа байна. Тэдэнэр трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые һаяын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ хүсэлтэйгөөр хүдэлмэрилнэ.

МТС-эй механизаторнууд харьяата колхозуудайнгаа малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын, зоотехническэ барилгануудые хэхын түлөө нилээд хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэй хүсөөр 4 мянга гаран кубометр модон бэлдэгдээд, барилга хэхэ газарта зөөгдэжэ байна.

Энэ жэлдэ тарилгын талмай нилээд үргэдхэгдэжэ, колхозуудай ниитын малай тэжээл болохо 8350 гектар ороoһото, 3407 гектар тэжээлэй культуранууд ерэхэ хабар таригдаха.

С. Ларионов, МТС-эй партийна организациин секретарь.

* *

Яруунын мяха-һүнэй совхозой токарь Дашадондок Цыренов хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха зуураа, үдэрэйнгөө даалгабарииe 150 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Цыренов МТМ соо заһабарилга хэжэ байна.

М. Яковлевай фото.

Хэһэн юумэниинь үгы

Мухаршэбэрэй аймагай олохон колхозууд хабарай тарилгада бэлэдхэлые мүнөө хүрэтэр ёһотойгоор эхилээдүй. Сутайн сомоной Молотовой, Сагаан-Шулуутайн сомоной «Улаан Шулуутай» колхозууд энээнэй урда жэлнүүдтэ хүршэ Ленинэй нэрэмжэтэ ба «Искра», «Победа» колхозуудта орходоо тон бага ургаса хуряадаг байгаа. Юуб гэхэдэ, дурсагдаһан хоёр колхозууд тарилгада бэлэдхэлые болошогүйгөөр нобшоруулдаг, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые тоодоггүй байһан юм.

Урда жэлнүүдэйнгээ алдуу дутуунуудһаа тобшолол хэжэ, тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэрие түргэдхэхын түлөө эдэ колхозууд оролдоногүй. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз хүсэд хүрэхэ үрэһэ хаагаагүй мүртөө бии байһан үрэһэеэ сэбэрлэжэ, тарилгын кондицида хүргөөдүй байһаар. Жэшээнь, Худай гэжэ газартахи тарянажалай бригадынхид МТС-һээ ерэһэн «ОС-1» гэжэ таряа сэбэрлэдэг машиные хүсэд хүдэлгэнэгүй. Тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ эндэхи колхознигуудай олонхинь ябаха ёһотой аад, ябанагүй. Бригадын гэшүүн Дашапима Нимаев элүүр энхэ хүн аад, октябрь һараһаа хойшо юушье хээгүй, нэгэшье ажалта үдэр олоогүй байна. Иимэ залхуу, ажал хүдэлмэри гэхэдэ хойшоо буляалдадаг хүнүүд эндэ олон.

Гадна, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэнэгүй. Саһа тогтоохо, полинуудта наг шэбхэ гаргаха, үнэһэ ба шубуунай аргал суглуулха хүдэлмэри оройдоо хэгдэжэ эхилээдүй байһаар.

Иимэрхүү дутагдалнууд мүн «Улаан-Шулуутай» колхоздо үзэгдэнэ.

Ушар иимэһээ эдэ колхозуудай правленинүүд, тэдэнэй түрүүлэгшэнэр нүхэд Семенов, Цыдыпов гэгшэд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин дутагдалнуудые дары усадхажа, тэрэниие түргэдхэхэ хэмжээ абаха ёһотой.

Б. Дымбрылов.

Республикын аймагуудта үрэһэ хаалгын ябаса тухай

1955 оной мартын 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Ороoһото культурануудай үрэһэ хаалга	Хартаабхын үрэһэ хаалга	АЙМАГУУД	Ороoһото культурануудай үрэһэ хаалга	Хартаабхын үрэһэ хаалга
Түнхэнэй	110,7	61,9	Бичурын	87,3	39,9
Тарбагатайн	109,9	44,7	Закаменай	85,2	45,1
Иволгын	108,2	34,1	Заиграйн	85,2	32,9
Б-Кударын	106,9	65,0	Хоринн	84,3	43,6
Кабанскын	101,7	55,7	Курумканай	72,6	70,8
Прибайкальска	100,8	46,3	Сэлэнгын	70,8	13,4
Баргажанай	94,8	98,8	Яруунын	57,9	42,4
Мухаршэбэрэй	91,6	53,9	Хэжэнгын	57,2	21,3
Торинн	90,7	52,0	Зэдын	43,7	13,6
Кударын	89,4	55,6	Кяхтын	39,2	21,7

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

„Би өөрөө абаха эрхэгүй хүн гүб?"

Советскэ худалдаа наймаанай журам наринаар сахиха гээшэ наймаалагша бүхэнэй нангин уялга мүн. Гэбэшье, Яруунын аймагай Кучегорско сельпогой Телемба тосхондохи магазинай наймаалагша Лоскутникова энэ уялгаяа муугаар дүүргэнэ. Магазинда һай һайн эд бараанай ерэхэдэ, нүхэр Лоскутникова өөрынгөө танил хүнүүдтэ хубаажа үгэнэ.

Һаяхан энэ магазинда «Звезда» гэжэ сарбуугай часынууд асарагдаһан байгаа. Часы абаха гэжэ һургуулиин багшанар магазинай нээгдэхые удаан саг соо хүлеэһэн юм. Теэд, эдэ часынуудые наймаалагша худалдаанда гаргангүй, «хойто үүдээрээ» танил хүнүүдтэ хубаажархиһан байна. «Часынууд ерээ хамнай, алим бэ» гэжэ багшанарай асууханы «би өөрөө абаха эрхэгүй хүн гүб?», «Минии үбгэн баһал хүн бэшэ гү, тэрэшни мүн лэ абаха эрхэтэй юм»,—гэжэ наймаалагша Лоскутникова сухалдаа һэн.

Мүн январь һара соо эрэ хүнэй үбэлэй нэгэ пальто ерэһэн юм. Тэрэ пальто абаха гэжэ колхозой счетовод Тогомитов магазинай газаа хүлеэжэ, хүлеэжэ миин һалаһан байгаа. «Пальто юундэ худалдаанда гараагүйб?» гэжэ тэрэнэй асуухада «Ши пальто абахаш, би абахагүй хүн гүб? Хүн бүхэн абаха эрхэтэй юм»—гэжэ хэлэдэг үгэеэ наймаалагша Лоскутникова хэлээ һэн.

Иимэрхүү ушар эндэ ходо үзэгдэдэг. Малшадта гэжэ асарагдаһан һайн эд бараан эзэдтээ хүргэгдэнгүй, магазинай «хойто үүдээр» мүн лэ хубаагдашадаг.

Гадна, тус магазинда үргэн хэрэглэлэй эд бараан ехэ хомор байдаг. Оёмол хубсаһан, дулаан бээлэй, малгай, телогрейкэ, торгон ба нооһон бүд асарагдадаггүй шахуу.

Эдэ дутагдалнууд хэзээ усадхагдаха, ажалшадай эрилтэ хангагдаха юм гэжэ эндэхи хүнүүд асуухал ёһоороо асууна.

Д. Гушабылов.

Радио дамжуулга һайжаруулха

Түнхэнэй аймагай Кырен ба Түнхэн гэжэ тосхонуудта аймагайнгаа бүхы колхозуудые хангаха, хүсэ ехэтэй радиоузелнууд бии юм. Жэшээлхэдэ, Түнхэн тосхондохи радиоузел Кыренэй ба Түнхэнэй МТС-үүдые, Аршан курортые, олон эмхи зургаанууд болон һургуулинуудые, 9 колхозуудые хангадаг байна.

Эдэ радиоузелнуудые даагшанар нүхэд Кузнецов, Казаринов радио дамжуулгые һайнаар эмхидхэжэ, радио шагнагшадай эрилтые һайнаар хангаха ёһотой байгаа. Теэд, аймагай колхозуудта, эмхи зургаануудта оруулагдаһан радиогоор юу хэлэгдэжэ, ямар юумэнэй дамжуулагдажа байһые ойлгохын аргагүй юм. Юуб гэхэдэ, Улан-Удэ ба Иркутск городуудһаа нэгэ доро хоёр дамжуулга үгтэнэ. Радио шагнагшад республика дотороо болоожо байгаа һонинууд тухай Улан-Удэһээ дамжуулагдадаг һүүлшын мэдээсэлнүүдые дуулахые хүсэнэ. Теэд, энэ үедэ Иркутск городһоо концерт дамжуулагдажа, юушье ойлгогдодоггүй.

Радиоузелнуудай хүдэлмэрилэгшэд хоёр городһоо абтадаг радио дамжуулгануудые гуримшуулха, республикынгаа һонинуудые саг соонь дуулажа байха арга радио шагнагшадта олгохо тушаа һаналаа табинагүй. Аймагай хэлхеэ-холбооной конторын начальник нүхэр Юзеев ба тэрэниие техническэ талаар орлогшо нүхэр Дубавай гэгшэд эдэ дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээ абанагүй.

Д. Петров.

Сепараторна пунктын хүдэлмэрие шалганагүй

Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи сепараторна пункт хододоо хаалтатай байна. Пунктые даагша нүхэр Кузьмина ажалдаа саг соогоо ерэдэггүй, хүдэлмэридөө тон харюусалгагүйгөөр хандадаг байна. Энэ ушарһаа боложо, заримдаа тус колхозой МТФ-гэй табан гүүртэнүүдһээ һаалишад һү тушаахаяа эндэ ерээд, пунктын хаалтатай байхада һүеэ хадагалха газар бэдэржэ ябадаг.

Гүрэндэ тушааха түсэбэй түрүүшын кварталай мүнөө дүүрээд, хоёрдохи кварталай ябажа байхада, энэ колхозой һаалишад гүрэндэ һү тушаалгые ямараар дүүргэжэ байһанаа, мүн үшөө хэды шэнээн һү тушаахаяа мэдэнэгүй. Юундэб гэхэдэ, нүхэр Кузьмина тушаажа абаһан һүнэйнгээ тоо бүридхэлые саг соонь гаргажа үгэнэгүй. Һүнэйнь тоһолигые шалгангүйгөөр абадаг байна. Энээн тухай Хэжэнгын аймагай маслопромой конторые эрхилэгшэ нүхэр Батуевта хандахада, «Һүнэйнгөө тоһолигые шалгуулха гээ һаа аймагай центр асаржа шалгуулаад, квитанци абагты» гэжэ харюусадаг юм.

Б. Жимбиев.

Нэгэ магазин тухай

Торинн аймагай центртэ Книготоргын республиканска конторын номой магазин бии юм. Магазиниие даагша М. Ф. Десятова өөрынгөө уялгада хайша хэрэгээр хандана. Тус магазин ехэнхидээ хаалтатай байдаг.

Нүхэр Десятова магазинаа үглөөнэй 9 часта нээхэ аад, арай гэжэ 10 часта гү, али заримдаа оройдоо нээдэггүй. Магазин соо ходо хүйтэн, нобшо ноохой байдаг. Магазинда асарагдаһан номууд эндэ тэндэ иишэ тиишээ хаяатай, заримангиинь тархяараа уруу табяатай, сомоотой байдаг. Энээн сооһоо хэрэгтэй номуудаа оложо абахань бэрхэтэй юм.

С. Банзаракцаев.

Хэзээ дүүргэгдэхэ тогтоолнууд юм

Закаменай аймагай Енгорбойн сомоной «Сталинай зам» колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Ванчиков) малшадай культурна эрилтые хангаха хэрэгтэ анхаралаа хандуулнагүй. Тус колхозой малажалай фермэ ба гүүртэнүүд дээгүүр улаан булан үгы байһаар. Колхозой правлени үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь соо Хүдэри гэжэ газарта малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха зорилготойгоор нэгэ культбаза эмхидхэхээр хараалһан байгаа. Теэд, тэрэ культбаза мүнөө болотор нээгдээгүй. Гадна, малажалай фермэ ба гүүртэнүүдтэ нэгэншье радиоприёмник тодхогдоогүй байһаар.

Мүн тус колхозой центр ба бригада дээгүүр нэнэ баани баригданагүй. Колхоздо баани бариха тухай асуудал хэды дахин хэлсэгдэһэн ба тогтоолнуудшье абтаһан байха. Теэд эдэ тогтоолнууд правлениин шкаф соо хэбтэдэг.

Д. Санжиев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Хонидые үбэл түрүүлгэдэ бэлэдхэнэгүй"

Хоринн МТС-эй харьяата колхозууд хонидой түл абалгада муугаар бэлэдхэнэ гэһэн статья манай газетэдэ январь һара соо толилогдоһон байгаа.

Партиин аймкомой тус МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Дагбаевай манай газетын редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, МТС-эй харьяата, иланхаяа Ленинэй, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта хонидой түл абалгада бэлэдхэлэй дутуу дундануудые усадхахын тула зохихо хэмжээ абтаа.

Колхозуудта зоотехническэ туһаламжа муугаар үзүүлһэн, мүн малай үбэлжэлгэдэ, түл абалгада бэлэдхэлэй дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүдые саг соогоо абаагүй байһан зоотехнигүүд нүхэд Якушева, Авдеев гэгшэдэй хүдэлмэри тухай асуудал МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ хэлсэгдээд, ажалаа һайжаруулхыень тэдэнэртэ дурадхагдаһан байна.

Худалдаа наймаа һайжаруулая

(Ажалшадай бэшэгүүдэй шэнжэлэл)

Советскэ арадай үдэр бүри ургажа байгаа эрилтэнүүдые хүсэд хангаха хэрэгтэ манай орон дотор ехэ анхарал хандуулагдана. Энээнэй ашаар үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ саг үргэлжэ ехэ болоно.

Ажалшадай эрилтэнүүдые харааһаа абаха, тэдэниие хэрэгтэй эд бараагаар ба эдеэ хоолой зүйлнүүдээр саг соонь хангаха гэһэн зорилго советскэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдана. Республикын худалдаа наймаанай олон хүдэлмэрилэгшэд иимэ хүндэтэ зорилгоёо наринаар дүүргэнэ, худалдан абагшадые хэрэгтэй зүйлнүүдээрнь таһалгаряагүй хангана. Гэхэтэй хамта, манай редакцида ажалшадһаа ороһон бэшэгүүдые шэнжэлэн харахада, зарим хүдөө нютагуудта худалдаа наймаан муугаар эмхидхэгдэһэн, үргэн хэрэглэлэй эд бараан хомор байна. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагта зарим магазинууд ходо хаалтатай байна, ажалшадай эрилтые ханганагүй гэжэ манай редакцида В. Зандаков, С. Федотов, В. Балданов гэгшэд бэшэнэ. Нижне-Мангиртуйска сельпогой 4-дэхи магазин ехэ муугаар хүдэлмэрилнэ. Магазинай наймаалагша Д. Юмова худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ, һайн бараанай ерэхэдэ өөртөө абана, танил хүнүүдтээ худалдана. Тус магазинда үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүд, жэшээлхэдэ, зуруул, дабһа, керосин, мүн оёмол хубсаһан дуталдадаг. Окино-Ключиин сельпогой 3-дахи магазинай наймаалагша Буянтуева хүдэлмэриин гурим сахинагүй. Нүхэр Буянтуева дуратай сагтаа магазинаа хаагаад, өөрынгөө хэрэгээр ябашадаг заншалтай.

Оёмол хубсаһан (костюм, пальто, платье) нооһон ба торгон бүдүүд асарагдадаггүй шахуу. Мүн Бичурын сельпогой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Савельев) магазинай наймаалагшадта хүдэлмэриин һайн услови байгуулха тушаа һаналаа табинагүй. Магазинууд түлеэгээр хангагдаагүй дээрэһээ үбэлэй үедэ ходо хүйтэн байна. Аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Бурлаков эдэ дутагдалнуудые усадхаха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна.

Кяхтын аймагай худалдаа наймаанай зарим организацинуудай хангалтагүй хүдэлмэри тухай манай селькор **Б. Ванчиков** иигэжэ бэшэнэ: Кяхта городто Бурмонторгын отделениин ба аймпотребсоюзай олон магазинууд ба киоскнууд бии юм. Гансахан эдеэ хоолой 5 магазин, хэдэн киоскнууд тоологдоно. Теэд, эдэ магазинууд болон киоскнуудта ажалшадай ехээр хэрэглэдэг эдеэ хоолой зүйлнүүд хомор байдаг. Жэшээлхэдэ, талханай зүйлнүүд (макарон, лапша, рожки) ба крупа гэхэ мэтэ багаар асарагдана. Һүүлшын һара соо эдэ зүйлнүүд оройдоо худалдагдаагүй шахуу.

Манай селькорнууд **Ц. Цыдыпов** ба **Ц. Цыбиков** гэгшэдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Хоринн аймагай Краснопартизанска сельпогой зарим магазинууд халтад гэбэл хаалтатай байна, мүн нүүдэл наймаа эмхидхэнэгүй. Тус сельпогой нэгэ магазинда Мария Дубинина наймаалагшаар хүдэлмэрилнэ. Теэд нүхэр Дубинина магазинаа дуратай сагтаа хаагаад, иишэ тиишээ ябашадаг зантай. Тиимэһээ тус магазин ехэнхи сагтаа хаалтатай байдаг болошоо. Магазинай хаалтатай байдаг дээрэһээ эндэхи ажалшад хэрэгтэй эд бараа ба эдеэ хоолой зүйлнүүдые саг соогоо абаха аргагүйдэнэ. Шухала хэрэгтэй керосин байдаггүй. Тиимэһээ заримдаа харанхыгаар һууха ушар үзэгдэнэ. Мүн нүхэр Дубинина нүүдэл наймаатайгаар колхозуудта ошоногүй. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонинoй 6 отарануудта нэгэшье дахин нүүдэл наймаа абаашагдаагүй.

Зарим наймаалагшад советскэ худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ. Һай һайн эд бараанай асарагдахада, өөһэдтөө абаха гү, али танил хүнүүдтээ хубаажа үгэхэ баримтанууд үшөө үзэгдэнэ. Зэдын аймагай Гэгээтын сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Болошкинов, бухгалтер Черниговская гэгшэд сельпогой складта һай һайн эд бараанай ерэхэдэ өөһэдөө хубаажа абана, наймаанда гарганагүй, гэжэ нүхэр **Д. Сандаков** мэдээсэнэ. Һүүлшын хахад жэлэй турша соо эдэ хүнүүд оёдолой машина, валенка, часы, тюль гэхэ мэтэ эд бараа худалдаанда гаргангүй, сельпогой складһаа абаһан байна.

Мүн иимэ ябадал Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай Суулгын сельпогой складые даагша П. Карпаков гаргана. Тэрэ хадаа тус сельподо ерэһэн үнэтэй һайн эд бараа өөрынгөө дүтын танил хүнүүдтэ «хойто үүдээрээ» үгэжэрхёод, магазинда худалдагдахаар үгтөө гэһэн хуурмаг фактура бэшэдэг болонхой. Һаяхан тус сельподо асарагдаһан һайн эд бараан, оёмол хубсаһан «хойто үүдээр» худалдагдаһан байна. Иимэ ушарай саашадаа дабтагдахагүйн тулада сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Пичугин дары хэмжээ абаха ёһотой. Энээн тухай манай редакцида нүхэр **Гомбоев** бэшэһэн байна.

Тус аймаг дотор нүүдэл худалдаа наймаан муугаар эмхидхэгдэнхэй. Малшад хэрэгтэй эд бараагаар саг соогоо хангагданагүй. Тиимэһээ тэдэнэр 10—15 километрын газарта байһан магазинда ошохо баатай болоно. Жэшээлхэдэ, «Улаан Шулуутай» колхозой фермэ болон гүүртэнүүд артелиингээ центрһээ 5—6 километрын газарта байдаг. Тиихэдэ, Нарин, Мухаршэбэр гэжэ нютагуудтахи хонинoй фермэнүүд колхозой центрһээ 14—18 километртэ байдаг юм. Нүүдэл худалдаа наймаанай эмхидхэгдэдэггүй дээрэһээ малшад шухала хэрэгтэй юумэеэ абахын тула фермэ болон гүүртэнүүдһээ центрын магазинда ерэхэ баатай болоно. Малшадта гэжэ асарагдаһан эд бараанай тэдээндэ саг соогоо хүргэгдэдэггүй тухай селькор **Д. Самбуев** мэдээсэнэ.

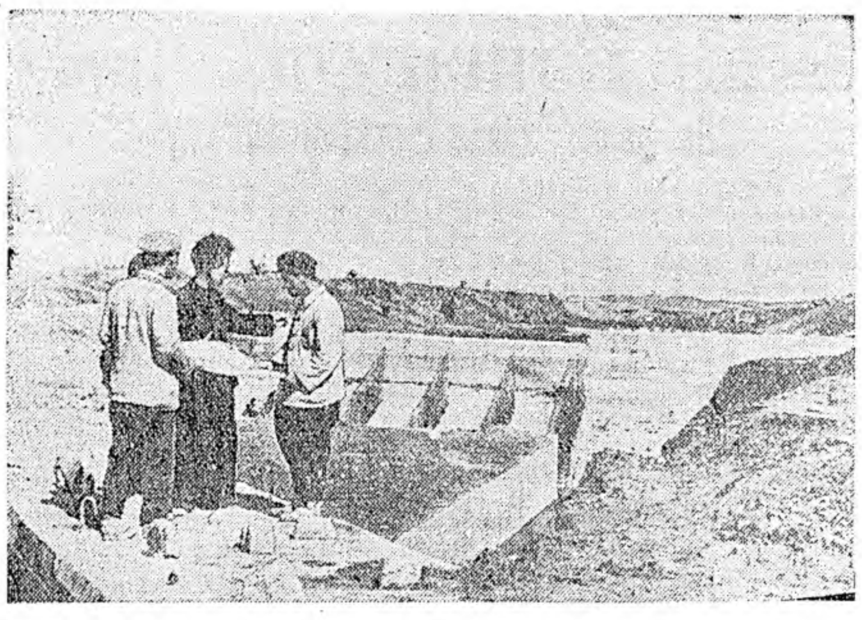
Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи магазин ажалшадай эрилтые хангажа шаданагүй гэжэ нүхэр **Дондупов** бэшэнэ. Арад зондо шухала хэрэгтэй сай, тамхин эндэ таһалдана. Наймаалагша Почеткина хүдэлмэрилхэ сагтаа магазиндаа байдаггүй, ондоо тээшээ ябашадаг юм.

Тэрэшэлэн Хэжэнгын аймагай Дунда-Худанай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздохи магазин ехэнхидээ хаалтатай байдаг гэжэ манай селькор **Ш. Рабсалов** мэдээсэнэ. Тус магазинай наймаалагша Сангадиева ажалшадай эрилтые хангаха тушаа һаналаа огто табинагүй. Тиимэһээ магазинай хаалтатай байхаһаа гадна эндэ мылэ, керосин таһалдана. Эдэ зүйлнүүдые асаржа наймаалха гэжэ Сангадиева оролдоногүй.

Худалдан абагшадай эрилтые һайнаар хангаха зорилгоор Убукунска сельпо (Сэлэнгэ) Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ нэгэ магазин нээһэн байгаа. Тэрэ гэһээр хэды жэлэй үнгэрбэшье, магазин ажалшадай эрилтые хангажа шаданагүй. Магазинай наймаалагшад ходо һэлгэгдэнэ, тиимэһээ магазин муугаар хүдэлмэрилнэ. Магазин ехэнхи сагтаа хаалтатай байдаг, мүн нүүдэл наймаан огто эмхидхэгдэнэгүй. Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Мелехин магазинай хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа хэмжээ абанагүй. Энээн тухай манай редакцида нүхэр **Б. Борисов** мэдээсэһэн байна.

Худалдаа наймаанай зарим организацинуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудай үшөө усадхагдаагүй байһан тухай дээрэ дурсагдаһан баримтанууд гэршэлнэ. Эдэ дутагдалнуудые ойрын сагта усадхаха, худалдаанда заатагүй байха ёһотой эд бараа ба эдеэ хоолой зүйлнүүдые магазин бүхэндэ таһалгаряагүй асарха хэрэгтэ аймпотребсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэд, магазинуудай наймаалагшад онсо анхарал хандуулха ёһотой. Советскэ худалдаа наймаанай гурим эбдэхэ баримта гаргаһан наймаалагшадые шанга харюусалгада хабаадуулха хэрэгтэй.

Бурмонкоопсоюзай правлени хүдөө тосхонуудтахи магазинуудай хүдэлмэридэ анхарал хандуулха, аймпотребсоюзууд болон сельпонуудай хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа эрид хэмжээ абаха зэргэтэй.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республика. Анчжуда (Урда Пхенан гэжэ провинци) уһалууриин системэ барилгаар ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Тэрэ системын байгуулагдахада 25.000 гектар рисэй талмай уһалагдаха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: проект зохёогшод уһалууриин системэ баригдаха газарта ажаллажа байна. Синьхуа агентствын фото.

КНР-эй правительство ажалшадай бэеын элүүрые сахилгада ехэ анхарал хандуулна

ПЕКИН, мартын 2. (ТАСС). Ажалшадай бэеын элүүрые сахиха талаар Хитадта һүүлэй табан жэлэй турша соо нилээд ехэ юумэн хэгдээ. Городуud болон хүдөөгэй районуудта олон мянган больницанууд, клиникэнүүд, медицинскэ пунктнууд болон нарайлалгын байшангууд нээгдэһэн байна. Томо предприятинуудай дэргэдэ һүнинин санаторинууд нээгдээ. Ажалшадта зорюулагдажа гоё һайхан газарнуудта амаралтын байшангууд болон санаторинууд байгуулагдаа.

Сүлөөлэгдэхын урда тээ ороной городуудта бүхы дээрээ Хитадай 228, гадаадын гүрэнүүдэй 380 больницанууд, амбулаторинууд болон медицинскэ бусад эмхи зургаанууд бии байгаа. Эмнүүлхын, мүн эм худалдан абахын тулада мүнгэсэ түрүүшээр оруулха ёһотой байһан юм. Больницануудта юрын хүнүүд орохо аргагүй байдаг һэн. Арадай засагай тогтоһонһоо хойшо городуудтахи больницанууд болон амбулаторинуудай тоо таба дахин олошороо. Юрын больницануудһаа гадна, халдабаритай үбшэнэй, уушханай ханяаданай болон хүүгэдэй больницанууд, нарайлалгын байшангууд, хүүгэдэй болон эхэнэрнүүдэй консультацинууд, мүн бусадшье эмхи зургаанууд байгуулагдаа. 1951 ондо социальна страхованиин системын байгуулагдаһанһаа хойшо хүдэлмэришэд болон албахаагшадые эмнэлгэдэ гаргашалагдадаг гаргашые профсоюзууд болон предприятинууд бэе дээрээ даажа абаһан байна.

Хитадта гоминдановска засагай байха үедэ таряашад, илангаяа үгытэйшүүл аргаламжын ямаршье туһаламжа абадаггүй байгаа. Мүнөө уездэ бүхэндэ гүрэнэй больница гү, али амбулатори бии болонхой. Бүхы волостьнуудай 50 процентнь өөрын медицинскэ пунктнуудтай юм. Гүрэнэй больницанууд, амбулаторинууд болон медицинскэ пунктнуудта 126 мянга гаран медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. Гадна, деревниүүдтэ үмсын ба гүрэнэй 57 больницанууд, 21 мянган амбулаторинууд бии юм. Тэдэ эмхи зургаануудта 129 мянга шахуу хүн хүдэлмэрилнэ. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудта даб дээрэ туһаламжа үзүүлдэг пунктнууд бии юм. Үгытэй таряашадта медицинскэ туһаламжа түлөөһэгүйһөөр үзүүлэгдэнэ.

Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин гүйсэдкомой сессиин һүүлээр

БЕРЛИН, мартын 2. (ТАСС). Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин (ВФДМ) гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүдэй пресс-конференци үсэгэлдэр Берлиндэ болоо.

ВФДМ-эй гүйсэдхэхэ комитедэй заседаниин февралиин 25-һаа 28 хүрэтэр Берлиндэ болоһон тухай ВФДМ-эй генеральна секретарь Жак Дени немецкэ ба хариин гүрэнүүдэй хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ хөөрэжэ үгөө. Атомна зэбсэг хэрэглэлгэдэ эсэргүүсэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй үнгэргэжэ байһан кампанида эдэбхитэйгээр хабаадахыень бүхы дэлхэйн залуушуулые ВФДМ-эй гүйсэдхэхэ комитет уряалаа. Эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн табадахи фестиваль Варшавада үнгэргэхэ программые гүйсэдхэхэ комитет баталаа. Фестивалиин үедэ студентнүүдэй бүхэдэлхэйн спортивна хоёрдохи наадан үнгэргэгдэхэ байна гэжэ Жак Дени хэлээ.

Германска милитаризмые һэргээлгэдэ эсэргүүсэн, эб найрамдалда дуратай ба демократическа үндэһэ һуури дээрэ Германиие нэгэдүүлхын түлөө немецкэ залуушуулай хэжэ байһан тэмсэлые дэлхэйн бүхы оронуудай залуушуулай эдэбхитэйгээр дэмжэжэ байһые ВФДМ-эй гүйсэдхэхэ комитедэй заседани харуулаа гэжэ Жак Дени мэдүүлээ.

Тэрэшэлэн Япониин ба Индиин түлөөлэгшэд пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэжэ атомна зэбсэг хорихын түлөө японско ба индийскэ залуушуулай хэжэ байһан тэмсэл тухай хөөрэжэ үгөө.

Чехословакида „номой һара“ эхилбэ

ПРАГА, мартын 2 (ТАСС). Заншал болоһон «номой һара» Чехословакида үсэгэлдэр нээгдэбэ. Жэл бүри үнгэргэгдэдэг энэ хэмжээ-ябуулга ороной культурна ажабайдалдахи ехэ событи мүн болоно.

Уранзохёолшод, поэдүүд, шүүмжэлэгшэд, искусствоведүүд, политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Чехословацка общиствын лекторнүүд «номой һарын» үедэ Чехословакиин, Советскэ Союзай, Хитадай болон бусад оронуудай классическа ба мүнөөнэй литература тухай лекцинуудые уншана. Ороной городууд болон тосхонуудта уншагшадай конференцинүүд болоно. Хэблэлэй ажал-ябуулгын дүн гаргагдаха байна. Хэблэлэй ажал-ябуулга жэл ерэхэ бүри ехэ удхашанартай болоно. Дайнай урда тээ, 1937 ондо Чехословакида 32 миллион хэһэг ном хэблэгдэһэн юм. 1954 ондо хэблэгдэһэн номуудай тираж 50 миллион болоо. Ородой классигуудай, мүн Советскэ уранзохёолшодой номууд олон тиражтайгаар хэблэгдэнэ.

Чехословацка уранһайханай литературын номой выставкэ Прагада нээгдэхэнь. Дунда зуун жэлнүүдһээ эхилээд мүнөө үе хүрэтэр хэблэгдэһэн номууд тэндэ табигдаха байна. Чехословакида, СССР-тэ, Польшодо, Францида, Англида, мүн бусад оронуудта хэблэгдэһэн шэнэ номууд номой олон тоото базаарнуудта худалдагдаха юм.

МНР-эй эрдэмтэд малажал хүгжөөлгын асуудалнуудые шиидхэжэ байна

УЛАН-БАТОР, мартын 2. (ТАСС). МНР-эй наукануудай комитедэй жэл бүриин заседани эндэ болоо. 1954 оной турша соо хэгдэһэн научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриин дүн тухай, 1955 ондо табигдаһан зорилгонууд тухай комитедэй түрүүлэгшэ Жагварал заседани дээрэ элидхэл хэһэн байна. Научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри үнгэрэгшэ жэлдэ нилээд һайжараа, тэрээнэй ашаар элитэ амжалта туйлагдаа. Монголой эрдэмтэд малажалые хүгжөөхэ асуудалнуудые шиидхэхэ талаар илангаяа ехэ амжалта туйлаа.

МНР-эй наукануудай комитедэй научно-шэнжэлэлгын ажал-ябуулга 1955 ондо нилээд үргэдхэгдэжэ байна. Республикын экономикын гол шухала һалбаринууд болохо малажалай, тэрэшэлэн таряалангай талаар шухала хүдэлмэри хэгдэжэ үргэлжэлхэ юм.

Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедтэ

ЛОНДОН, мартын 2. (ТАСС). Эндэ үсэгэлдэр үдэшэ коммюнике тунхаглагдаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедэй заседани Ланкастер-Хауза соо мартын 1-дэ болоо. Тэрэ заседани дээрэ США-гэй түлөөлэгшэ Лоджа-Младший түрүүлэгшээр һуугаа. Заседани дээрэ хэлсээ хэлгэ үргэлжэлүүлэгдэһэн байна. Удаадахи заседаниинь мартын 3-да болохо юм.

1955 оной Лейпцигскэ хабарай яармаг

ЛЕЙПЦИГ, мартын 2. (ТАСС). Уласхоорондын хабарай заншалта яармагай нээлгэдэ дэлхэйн 43 ороной түлөөлэгшэд Лейпцигтэ ерээ. Выставкын техническэ ба бусад выставкэнүүдтэ 36 ороной (ГДР-ые ба Баруун Германиие оруулалсангүй) 9.600 гаран фирмэнүүд ба организацинууд хабаадаһан байна. Баруун оронуудһаа — Францинаа, Англиһаа, Финляндиһаа, Италиһаа, Австриһаа, Швециһээ, Даниһаа, Голландиһаа, Аргентинаһаа болон бусадһаа яармагта хабаадагшадай тоо үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо нилээд олон болоһон байна.

Советскэ промышленностиин ба хүдөө ажахын туйлалтануудые эли тодоор харуулһан советскэ павильониие техническэ выставкэдэ орогшод ехээр һонирхон хараа.

Хитадай Арадай Республикын, арадай демократиин бусад оронуудай павильонуудые хүн зон мүн лэ ехээр һонирхоно. Индиин, тэрэшэлэн Лейпцигскэ яармагта анха түрүүн хабаадаһан Мароккын ба Мадагаскарай зүгһөө табигдаһан экспонадуудта харагшад ехэ анхарал хандуулна.

Баруун оронуудай промышленнигуудай ба арадай демократиин оронуудай организацинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо түрүүшын хоёр үдэрэй турша соо худалдаа наймаанай хэдэн олон хэлсээнүүд баталагдаһан байна.

Оронуудай политическэ ба ниитын байгуулалтаһаа дулдыдангүйгөөр баруун ба зүүн оронуудай хоорондо бэе бэедээ ашагтай туһатайгаар уласхоорондын худалдаа наймаа һаадгүйгөөр хэжэ болохо байһые 1955 оной Лейпцигскэ хабарай яармаг эли тодоор гэршэлэн харуулна. Лейпцигскэ яармаг хадаа «бүхы дэлхэйн ажахын тон һонирхолтой выставкэ болоно» гэжэ Гамбургда хэблэн гаргагдадаг худалдаа наймаанай «Вест-Ост» журнал бэшэнэ. Энэ яармаг баруун ба зүүн оронуудай хоорондо худалдаа наймаа эрхилхэ шэнэ арга боломжонуудые нээжэ үгөө гэжэ журнал онсо тэмдэглэнэ.

Корейдэхи эблэрэлгын хойноһоо хинан шалгаха нейтральна комиссида

ПХЕНЬЯН, мартын 2. (ТАСС). Корейн Центральна телеграфна агентствын корреспондентын Кэсонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, гол түлэб Чинхэ портоор, Пхохандахи, Осандахи, Кванчжудахи, Тэчжондохи ба Сачхондохи аэродромуудаар дамжуулан Урда Корей руу сэрэгэй материалнуудые хуули бусаар асаржа, эблэрэлгэ тухай хэлсээе эбдэһэн ябадалые мүрдэхэ тухай корейско-хитадай талын гуйлтые эблэрэлгын хойноһоо хинан шалгаха нейтральна комисси баталһан байна. Комиссиин инспекционно хоёр бүлэг һаяар дурсагдаһан пунктнуудта ошохо юм.

Комиссиин инспекционно гурбан бүлэгые Хойто Корейдэ эльгээхэ тухай американска талын эрилтые эблэрэлгын талаар нейтральна комисси мүн лэ баталаа.

Польшодо газар таряалангай үйлэдбэриин кооперативуудай хүгжэлтэ

ВАРШАВА, мартын 1. (ТАСС). Арадай Польшын ажалша таряашад ажахыгаа хамтаараа эрхилхэ замда шууд орожо байна. Орон дотор 9 мянга шахуу газартаряалангай үйлэдбэриин кооператив мүнөө бии. Тэдээндэ 200 мянга гаран таряашадай ажахы нэгэдэнхэй.

Газартаряалангай үйлэдбэриин кооперативуудай эмхидхэлэй ба ажахын талаар нилээд бэхижэжэ, бага бэшэ амжалта туйлаһыень үнгэрһэн жэлэй дүнгүүд харуулна. Олон кооперативуудай доходууд 1953 онойхидо орходоо нилээд ехэ болоһон байна. Хэдэн олон кооперативууд олон һалбаритай ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхэ зуураа, түрүү агротехникэ үргэнөөр хэрэглэнэ.

20 мянга шахуу трактор ба бусад олон машина зэбсэгүүдтэй 416 машинно-тракторна станци орон дотор байгуулагданхай. Кооперативна ажахынуудай хүдөө ажахын гол хүдэлмэриин 70 шахуу процентнь механизировалэгдэнхэй. Машинно-тракторна станцинууд 1954 онойхидо орходоо 1.300 мянган гектараар ехэ газар мүнөө жэлдэ элдүүрилхэ байна.

Албаниин ажалшад ородой ба Советскэ литературааp ехээр һонирхоно

ТИРАНА, мартын 2. (ТАСС). Албаниин гүрэнэй хэблэл һүүлэй табан жэлэй турша соо ородой классигуудай, мүн Советскэ уранзохёолшодой 620 мянган хэһэг тиражтай 77 ном албан хэлэн дээрэ хэблэн гаргаа.

Ород хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн уранһайханай ба политическэ литературые хүнүүд ехээр абадаг болоо. Советскэ номуудые худалдадаг Тирандахи магазин А. С. Пушкинай, Н. А. Некрасовай, Л. Н. Толстойн, И. С. Тургеневэй, А. П. Чеховэй, тэрэшэлэн советскэ олон тоото уранзохёолшодой хэдэн мянган ном 1954 ондо ажалшадта худалдаа.

Хитадта мүнгэнэй реформо хэгдэбэ

ПЕКИН, мартын 1. (ТАСС). КНР-эй Гүрэнэй соведэй тогтоолой ёһоор Хитадай бүхы территори дээрэ мүнгэнэй реформо үнгэргэлгэ мүнөөдэр эхилээ. Ороной городууд ба хүдөөгэй районуудта шэнэ саарһан мүнгэнүүд ябадаг болобо. Шэнээр гаргагдаһан нэгэ юань хуушанай 10 мянган юаняар андалдан үгтэнэ.

Мүнгэнэй реформые түргэнөөр ба бүри эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада Хитадай арадай банк хуушан мүнгэ шэнэ мүнгөөр һэлгэхэ олон тоото тусхай пунктнуудые нээгээ.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд мүнгэнэй реформо хэлгэдэ зохихо бэлэдхэл хэһэн байна. Магазинуудта юумын хуушан сэнтэй зэргэлүүлэн шэнэ сэнгүүдынь бэшэгдэжэ үлгэгдэһэн байна.

Дотор Монгол—КНР-эй малажалай шухала районуудай нэгэн мүн

ПЕКИН, мартын 2. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Хүхэ-Хотоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Дотор Монголой автономно область түсэбэй ёһоор, малайнгаа тоо толгойе мүнөө жэлдэ 21,7 миллион хүрэтэр олошоруулха байна.

1954 ондо тус область 19 миллион толгой малтай байгаа. Тэрэнь 1953 онойхидо орходоо 2.200 мянган толгойгоор олон байна.

Тэрэшэлэн Дотор Монголдо таряанажал хүгжөөгдэнэ. 1955 ондо 3,5 миллион тонно орооһо таряан эндэ абтаха байна.

Орооһо таряанай валовой суглуулгые ехэ болгохын тулада 52 мянган гектар губи тала ба боро газар нэмэжэ элдүүрилэгдэхэ байна.

Болгарида томо водохранилищи баригдажа байна

СОФИ, мартын 1. (ТАСС). Болгарида Искыр мүрэн дээрэ Сталинай нэрэмжэтэ томо водохранилищи түргэнөөр баригдажа байна. Водохранилищи, мүн хоёр электростанци мүнөө жэлдэ ашаглалгада үгтэхөөр хараалагдана. Энэ хадаа болгарска столицые электроэнергеэр хангалгые нилээд һайжаруулха, Софийска үрэжэл ехэтэй газартай нугын 500 мянга гаран декар (нэгэ декар 0,1 гектартай адли юм) газарые уһалха арга боломжо олгохо байна.

Франциин Республикын Соведтэ

ПАРИЖ, мартын 1. (ТАСС). Парижска хэлсээнүүдээр үгэ хэлэлгые Республикын Соведтэ мартын 22-то эхилхэ гэһэн шиидхэбэри Республикын Соведэй парламентска бүлэгүүдэй түлөөлэгшэдэй мүнөөдэрэй заседани дээрэ баталан абтаа. Үгэ хэлэлгэ гурбан үдэр соо үргэлжэлхөөр хараалагдана.

„Алдарта Байгал, арюухан далай“

Бурят-Монголой мэдээжэ уранзураашадай нэгэн Николай Осипович Голованов промышленность, хүдөө ажахы, агнуури гэхэ мэтэ темэнүүдээр олон зурагуудые зураһан байна.

Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ нүхэр Голованов «Забайкальедэ мичуринска түрүү һургаалые нэбтэрүүлгэ» гэһэн темээр олохон зураг, этюд, зарисовконуудые зураа. Тэдэнэй дунда «Улан-Удын үрэ жэмэстэ сад», «колхозой үрэ жэмэстэ сад» гэһэн зурагууд бии.

«Алдарта Байгал, арюухан далай» гэжэ арадай мэдээжэ дуунай сюжедээр зураг зурахын түлөө нүхэр Голованов хэдэн жэлэй туршада хүдэлмэрилжэ байна. Уранзурааша һаяхан энэ зурагайнгаа эскиз хэжэ дүүргэ...

—«Омулиин бочкоор онгосо хэнхэйб» гэжэ энэ дуун соо хэлэгдэһэн үгэнүүдһээ зурагайнгаа гол темые абажа зурааб,— гэжэ нүхэр Голованов тэрэнэй зурагые зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ хэлэбэ.

Нүхэр Головановай энэ зураг уран зурагуудай ээлжээтэ выставкэдэ табигдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. О. Головановай зуража байһан зурагай эскиз.

Ф. Балдаевай текст, **А. Кузнецовой** фото.

Колхозой клубые даагша

Владимир Доржиев Утаата-Далахайн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой (Закамен) клубые даагша болоһоор үнишье болоогүй. Залуу комсомолец нүхэр Доржиев ажалаа ехэ хүндэтэй дээрэ тоолоод, колхозойнгоо клубые заһабарилжа, лозунг болон плакадуудаар уран гоёор шэмэглэһэн байна. Нүхэр Доржиев урдань Городок городто хүдэлмэрилжэ байһанаа 1954 оной үбэл өөрынгөө түрэл колхоздо ерэһэн юм. Колхоздоо ерэжэ, клубые даагшаар томилогдоһонһоо хойшо тэрэ ехэхэн хүдэлмэри хээ. Х... бээ урдаһь колхозой клубай со...нууд эбдэрхэй байдаг һаа, мү... булта заһагдажа, шэрдэгдэн го...доо. Гадна, клубай хэрэгсэлнүүд баран бүридхэгдөө. Үнгэрһэн һ...галтада энэ клуб тон һайн бэлэдхэлтэй байжа, олониие баясуулаа. Колхозой залуушуулай самодеятельностиин коллектив һунгагшадта концерт харуулһан байна. Нү... Доржиев оролдосотой ажалаар колхозниигуудай дунда хүндэтэй лонхой.

Ф. Цыденжапов.

Хүдөө гарахала хүсэнэ

Малажалһаа ашаг шэмэ бүри ехээр абадаг болохо зорилго колхозуудай урда табигдаба. Манай республикын комсомолецууд энэ зорилгоёо бэелүүлхэ хэрэгтэнь колхозуудта туһаламжа үзүүлхын тула олоороо хүдөө гарана.

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэд—комсомолецууд Клавдия Зеленовская, Надежда Инкина, Валентина Камышева бо... бусад хүдөө эльгээхые гуйһан дүүлгэнүүдые комсомольско эхин ор...ганизацида үгөө. Партиин уряа... хүдөө гарахые хүсэгшэдэй тоо ... бури олошорно.

Мүнөө комбинадай олохон залуушуул республикынгаа колхозуу... хүдэлмэрилхөөр ошонхой.

Н. Святогор...

Уранзурагай нүүдэл выставкэ Баунтын аймаг ерэбэ

Уранзурагай республиканска музейн ба Бурят-Монголой уранзураашадай союзай эмхидхэһэн нүүдэл выставкэ Баунтын аймаг түрүүшынхеэ ерэбэ. Энэ выставкые аймагай центрын ажалшад, «Путь к коммунизму», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд ехэ һонирхон хараа. Выставкын экскурсовод-уранзурааша нүхэр Балдаев ородой классическа уранзураашадай, советскэ ба Бурят-Монголой уранзураашадай зохёолнуудтай аймагай ажалшадые танилсуулаа.

Мүн нүхэр Балдаев аймагай ко...хозуудаар ябахадаа түрүүшүү... портредүүдые зуража абаһан ба...

Мүнөө выставкэ Карафтит, Ци...кан, Бусани гэжэ нютагуудтахи п...мышленна предприятинуудта ош...

С. Сагадаров.

Малшадта культбазанууд, улаан булангу... эмхидхэгдэнэ

★ Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой правлени ба партиина эхин организаци малшадай культурна байдалда ехэ анхарал хандуулна. Һаяхан Бамба, Сункурук гэжэ нютагуудтахи малай гүүртэнүүдтэ улаан булангууд нээгдээ.

Мүн малай үбэлжэлгын захалһанһаа хойшо Шабарта, Буту гэжэ нютагуудта улаан булангууд хүдэлмэрилнэ.

★ Түнхэнэй аймагай «Путь Ленина» колхоз Шэбэр гэжэ нютагта культбаза эмхидхээ. Мүнөө малшад эндэ сугларжа газетэ, журналнуудые уншадаг, шатар, даам табидаг, ра...шагнадаг болонхой. Мүн эндэ а...таторнууд КПСС-эй ЦК-гэй ян...ска Пленумэй тогтоолоор х...рэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

★ Бэлцэр, Соросто, Челута н... нютагуудта малай хэдэ хү... гүүртэнүүд бии юм. Тэндэхи ма...дые культурна талаар һайнаар ... гахын тула «Улаан-Тори» (Тор... аймаг) колхозой правлени нютаг...ридэнь культбаза эмхидхэһэн ба... Культбазынь байра хододоо ду... ариг сэбэр, гоёогдон шэмэглэгд...хэй байдаг. Тэндэнь культурна ...рэгсэлнүүд гүйсэд бии.

Баргажанай ангуушадай олзо

Баргажанай гүрэнэй ондатрова ажахын Уланай участогай ангуушад Н. И. Цивилев, А. П. Цивилев, В. М. Шадрин, И. П. Молчанов гэгшэд аймаг соогоо түрүү ангуушад гэжэ тоологдоно.

Эдэ ангуушад январь соо, февралиин түрүүшын 10 хоног соо гүрэндөө 25600 түхэригэй ангай арһа тушаажа, нэгэдэхи кварталайнгаа даалгабариие 80 процент дүүргэбэ.

Мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан ...шэл ехэтэй ангуушан Н. И. Цив... 10 булга, тэрэ тоодо 2-ыень ам...гаар бариһан байна. Ангуушан И. ... Молчанов—6, В. М. Шадрин—5 б...га барьа. Хамта дээрээ энэ уча...гай ангуушад 24 булга барижа, ...рэндэ тушаагаа.

В. Тараскин.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37. партийной ж... и. сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34-05. местной информации и писем— 24-74. Для междугородных р...говоров — 16.

Н—00394. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 7...